

„Nem felejtünk meg!": címe husvétii könyv-ajándékunknak!

Sírona 12 oldal

Poštariina plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 március 12, kedd

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 71. szám

Ribbentrop egyórás kihallgatása a pápánál

Moszkva mérsékelte követeléseit Finnországgal szemben — Románia fegyvervásárlási hiteleket kér Angliától

A francia sajtó április végére várja a német offenzívát

Rómából jelenti a német távirati iroda: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a szentszéki német nagykövét kíséretében hétfőn délelőtt a Vatikánba érkezett, ahol XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta. A Szentatya és a német külügyminiszter megbeszélése a Vatikán könyvtárában folyt le. A kihallgatás után Ribbentrop meglátogatta Maglione bíboros-államtitkárát. A bíboros-államtitkár röviddel a látogatás után a szentszéki német nagykövetségen viszonzta a német külügyminiszter látogatását. XII. Pius pápa és Ribbentrop külügyminiszter megbeszélése több, mint egy óra hosszat tartott.

A pápai kihallgatás részletei

A Stefani-iroda a német külügyminiszter vatikáni látogatásáról ezeket közli: Hétfőn délelőtt tíz órakor négy gépkocsi indult el a Vatikánból a szentszéki német nagykövetség épülete elé. A kocsikban Ribbentrop külügyminiszter, a szentszéki német nagykövét, valamint Ribbentrop kíséretének néhány tagja foglalt helyet. Ribbentrop és a német előkelőségek a német nemzeti szocialista párt egyenruhájában indultak a pápai kihallgatásra.

Tíz óra ötven perckor a gépkocsik megérkeztek a Szent Damazus-udvarra. Itt megalakult a menet és magas főpapi kísérettel érkezett el különböző termeken keresztül a pápa magánkönyvtárának előszobájába. A pápai szertartásmester bevezette Ribbentrop német külügyminisztert a könyvtárterembe, ahol XII. Pius pápa várta. A pápa és Ribbentrop között azonnal megkezdődött a megbeszélés. Miután XII. Pius pápa tökéletesen beszélt németül, a megbeszéléseken tolmács nem vett részt. A tanácskozás végén Ribbentrop kíséretének tagjait bebocsátották a könyvtárterembe és bemutatták a pápának.

A német külügyminiszter a délutáni órákban Ciano külügyminiszterrel, majd Mussolini miniszterelnökkel tanácskozott és este fél tízkor visszautazott Berlinbe.

Ribbentrop utjának hatása Budapesten

Rómából jelentik: Az olasz lapok kiemelik azt a nagy érdeklődést, amelyet Ribbentrop római látogatása Budapesten keltett. A Giornale d'Italia budapesti tudósítója szerint Magyarországon a legnagyobb figyelemmel követik a német—olasz találkozást, mert Magyarország Olaszországgal és Németországgal a legszorosabb

baráti és együttműködési kapcsolatokat tartja fenn és földrajzi helyzeténél fogva is közelről érdeki az esemény. A Regime Fascista budapesti tudósítója is rámutat a magyar politikai világ nagy érdeklődésére és szintén hangoztatja, hogy a találkozás bizonyára hatással lehet az események további alakulásra.

Welles az angol királynál

Londonból jelentik: VI. György angol király hétfőn délután magánkihallgatáson fogadta Sumner Welles amerikai külügyi államtitkárát a Buckingham-palotában. Welles a kihallgatás után Chamberlain miniszterelnököt és Halifax külügyminisztert kereste fel. Lord Halifax este vacsorát adott Welles tiszteletére. A vacsorán résztvettek az angol kormány tagjai és az ellenzéki pártvezérek is.

Sumner Welles a Reuter-iroda tudósítója előtt kijelentette, hogy csütörtök reggel utazik el Londonból és Párison keresztül Rómába megy. Rómában ismét találkozik Ciano gróffal és Mussolini miniszterelnökkel és valószínűleg március 18-án és 19-én száll hajóra Nápolyban. Az, hogy utazásának eredményét nyilvánosságra hozzák-e, teljesen Roosevelt elnöktől függ.

Az új orosz haditerv

A Havas-iroda különtudósítója jelenti a finn—svéd határról: Annak ellenére, hogy Moszkvában béketárgyalások folynak, a szovjet-csapatok a harmadik Mannerheim-vonal áttörésére törekszenek. Ez a vonal Sakajarvitól a Sumeo-tóig húzódik. A szovjetcsapatok igyekeznek a partot elérni és az új állások elfoglalása után akarja a szovjet a tárgyalásokat folytatni. Ha a szovjet haditerv sikerül, a Finnek ellenállása a karjalai földszoroson teljesen kérdésessé válik. (A. A.)

SZOVJET HADIJELENTÉS

Moszkvából jelenti az Avasa: A leningrádi katonai körzet vezérkara vasárnap a következő jelentést adta ki:

Semmi jelentősebb esemény nem történt. A szovjetcsapatok a viipuri öbölben elfoglalták Variesari szigetét, valamint Nosalahti helysé-

get az öböl nyugati partján. Pitkaranta várostól nyugatra a szovjetcsapatok elfoglalták Suokarvia várost. A Serdobel felé vezető úton élénk felderítő tevékenység folyt. A szovjet légi haderő sikeresen bombázta az ellenséges csapatokat és katonai célpontokat. Nyolc ellenséges gépet lelőttünk.

A szovjet enyhítette köveleléseit

Stockholmból jelentik: Az egyik svéd lap moszkvai különtudósítója szerint a szovjet—finn béketárgyalásokat orosz részről Molotov és Lozovszkij vezetik. Lozovszkij nemrég nevezték ki külügyi népbiztossá Potemkin helyébe. A megbeszélések fő tárgya a karjalai földszoroson való határmegállapítás,

de az oroszok sem Viipuri, sem Sortavala átengedését nem követelik. Északon a szovjet területi engedményeket követel a Halász-félszigeten, míg Petsamora — ugylátszik — nem tart igényt. Az oroszok Hangót sem követelik, hanem csak a Finn-öbölben levő szigeteket — mondja a jelentés.

FINNORSZÁG KATONAI MEGSEGÍTÉSE NÉMET TÁMADÁSRA VEZETETT VOLNA

Stockholmból jelentik: A »Szocialdemokraten« erélyesen tiltakozik az ellen a bírálat ellen, amelyben a francia sajtó Svédország magatartását részesítette. A lap visszaütötte azt az állítást, mintha Svédország nyomást gyakorolt volna a finnekre. A svéd kormány nem tiltakozott az állítást, hogy a Finnországnak nyújtandó katonai segítség német támadás lehetőségét idézte volna elő és hogy ilyen körülmények között a katonai beavatkozás nem segített volna Finnországon. Hangsúlyozza a lap azt, hogy Svédország nem közvetített Szovjetországgal és Finnországgal között, csak egyszerűen a postás szerepére vállalkozott, de maga nem foglalt állást.

A TAVASZI OFFENZIVA LEHETŐSÉGE

Párisból jelentik: A Petit Parisien Ribbentrop római látogatásával kapcsolatban nem tartja valószínűnek, hogy annak egyetlen oka csupán a finn—orsz béke létrehozásának vágya lett volna. A lap szerint a látogatásban sokkal inkább Berlinnek arra irányuló erőfeszítését kell látni, hogy Olaszországot szorosabban magához kapcsolja akár hadicéljai, akár nagyobb szabású békeoffenziva érdekében. Az Oeuvre annak a véleményének ad kifejezést, hogy a béketárgyalások kudarc esetén a szovjet április végén nagyarányú támadást intéz a finnek ellen és repülőgépek százával elpusztítja a finn városokat. Lehetséges, hogy a németek ugyanakkor szintén nagy támadásba kezdenek.

**SVINHUFVUD
MÉG BERLINBEN VAN**

Berlini jelentés szerint Svinhufvud volt finn államelnök még vasárnap is Berlinben tartózkodott. A volt államelnök péntek óta van Berlinben, de hír szerint eddig mértékadó politikai személyiségekkel nem tárgyalt. Berlini tartózkodását illetően úgy a német sajtó, mint a berlini finn követség teljes hallgatásba burkolózik.

**ROMÁNIA FEGYVERVÁSÁRLÁSI
KÖNNYÍTÉSEKET AKAR**

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint nemsokára Londonba érkezik a román kormány megbízottja, hogy tárgyaljon az angol-román fizetési egyezmény módosításáról. Románia fegyverkezése számára fizetési könnyítéseket akar, hogy ilymódon Angliában fegyvereket vásárolhasson. Az újabb fegyvervásárlásokra Románia haladékokat kaphat, ha a kivitel terén Angliát is ugyanolyan kedvezményekben részesíti, mint Németországot. A lap szerint Románia nem ellenzi ezt a megoldást, mert elsősorban arra törekszik, hogy megkaphassa a szükséges fegyvereket.

**A nyugati hatalmak
azért áldozták fel
Csehszlovákiát,
hogy idejük legyen fel-
készülni a németek
ellen —**

*állapítja meg a Völkischer
Beobachter*

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter »Londoni lap megerősíti, hogy a nyugati hatalmak rendszeresen készülődtek a háborúra« cím alatt cikket közöl. A cikk megállapítja, hogy a londoni »News Chronicle« a finn-szovjet tárgyalásokról írva, a München előtti helyzettel von párhuzamot. A londoni lap azt is írja, hogy

**Svédország nyomást gyakorol
Finnországra,**

hogy a finnek engedjenek a szovjet követeléseknek. Finnországnak ez az eljárása — állapítja meg a londoni lap — teljesen megfelel a dr. Benes irányában folytatott angol-francia eljárásnak. Svédország ily módon időt nyerhetne, hogy felkészüljön a háborúra. Ennek azonban az lenne az ára, hogy Svédországnak fel kellene adnia azt az erős állást, amit eddig Skandináviában elfoglalt. Ugyanezt tették az angolok és franciák is, amikor a németeknek negyven cseh hadosztályt, a csehszlovák Maginot-vonalat és a hatalmas Skoda-műveket átadták,

de tizenkét hónapot nyertek, hogy felkészülhessenek a háborúra.

A »Völkischer Beobachter« azt írja, hogy a londoni lap ily módon bevallootta, hogy a nyugati hatalmakat a müncheni tárgyalásnál csak az a cél vezette, hogy időt nyerjenek mert abban a pillanatban nem lett volna rájuk nézve kedvező a háboru kezdete.

**Az iskolán kívüli népnevelés,
minden egyesület első kötelessége.**

URÁNIA MO7

MA: *Jókai Mór legszebb regénye*

Aranyember

Gaál Béla rendezése. Főszereplők: **Kliss Ferenc,
Egry Mária, Uray Tivadar, Csontos Gyula és
Rózsahegyi Kálmán**

Ne mulassza el meglekinteni a magyar filmgyártás
e remekművét!!!

Jegyek elővételben kaphatók — Telefon: 40-51

**Szovjet-japán politikai és gazdasági
tárgyalások kezdődtek**

Japán a kommunista agitáció beszüntetését kéri a távolkeleten

Tokióból jelentik: Illetékes japán helyeken nyert felvilágosítások szerint a moszkvai japán nagykövetség és a szovjet kormány között folyó tárgyalások kizárólag politikai és gazdasági jelentőségűek. Japán azt akarja elérni, hogy a szovjet kormány ne küldjön több segítséget Csan-kaiseknek és ne támogassa a mandzsukói kommunista mozgalmat és végül, hogy ismerje el Mandzsukóit. A szovjet kormány viszont azt követeli, hogy kínai Turkesztánt helyezték az orosz befolyás zónájába, hogy Japán ismerje el Lengyelország felosztását és kössön támadást kizáró szerződést Szovjetországgal. Az oroszok ezenfelül Mandzsuria északi részének leszerelését és határkiigazítást követelnek. Az oroszok még azt is követelik, hogy a mandzsuri vasutak az ő tulajdonukba menjenek át, amit a japánok a leghatározottabban elleneznek.

A japánok azt is követelik, hogy az oroszok engedjék meg bizonyos nyersanyag behozatalát, aminek ellenében a japánok petróleumot, olajat és mangánércet vásárolnának Oroszországtól. A szovjetek viszont halat, cukrot és sót kínálnak a japánoknak.

**Miért maradt el
a szombatra tervezett szuboticiai
nagygyűlés**

A beográdi „Pravda“ a nagygyűlés elhalasztásáról
*Választásokra csak akkor kerül sor, ha Szkoptye székhellyel
a szerb bántást is megalakítják — jelentette ki Vujacsics
Márkó földmivességi szenátor*

Jugoszlávia lakosságának figyelmébe napokon keresztül Szubotica felé irányult, mert ott március 9-én nagy horvát-bunyevác felvonulást akartak rendezni, de az ellenkező nézetet levők szintén kifejezésre akarták juttatni véleményüket, még pedig ugyanaz nap.

A szuboticiai manifesztáció elmaradásáról a beográdi »Pravda« tegnap a következőképpen számolt be: »Vasárnap az ország különböző részein tartottak politikai természetű megbeszéléseket.

Először azonban meg kell említeni, hogy a horvát parasztpárt Szubotica-ra tervezett nagygyűlését, mint ismeretes, nem tartották meg. A gyűlésre el kellett volna jönnie dr. Krnyevics Jurajnak, a horvát parasztpárt főtitkárának és ő lett volna egyúttal a vezérszónok is. Rajta kívül a szuboticiai és környékbeli bunyevácok képviselői is mind eljötték volna.

A bunyevácok egy részében azonban ellenkezést váltott ki az az akció, amely a bunyevá-

cok elhorvátosítását tüzte ki céljaul és ezek azt a jelszót adták ki, hogy a bunyevácok bunyevácok és nem lehetnek sem szerbek, sem horvátok. Ezzel kapcsolatosan a szuboticiai és bácskai szerbek ugyanaznap szintén manifesztációs gyűlést akartak tartani. A kormányon belül belátták, hogy a szuboticiai propagandaharc könnyen nem kivánatos eseményeket idézhetett volna elő és olyan nyilatkozatok is elhangozhattak volna, amelyek ellenkezésben állanak a Cvetkovics-dr. Macsek megállapodással és ezért a horvát parasztpárt szuboticiai manifesztációját elhalasztották, ezzel együtt természetesen a tervezett szerb manifesztációt is.

Ehelyett dr. Szmolyán Barisa tárcanélküli és doktor Mihaldzsics Sztanoje belügyminiszter tartottak vasárnap tárgyalásokat Szubotican. Mindegyikük megbeszéléseket és konferenciákat tartott egyes politikai csoportok vezetőivel. A megbeszéléseken a szuboticiai szerbek és horvátok szembekerülésének kellemetlen jelenségeiről beszéltek.

Dr. Szmolyán az újságírókat is

fogadta, akik előtt kijelentette, hogy súlyos benyomásokkal távozik Szuboticáról.

Hozzátette, hogy sürgős intézkedésekre van szükség az összhang helyreállítására ott, ahol az a legszükségesebb. Ezért a kormánycsoportok részéről a legközelebbi napokban mindent meg fognak tenni annak a vélemény eltérésnek a kiküszöbölésére, amely Szubotica életében előállott.

A vasárnap megtartott politikai értekezletek közül külön érdekessége van annak, amelyet Cetinyén tartottak és amelyen Vujacsics Márkó földmivességi szenátor beszélt. Kijelentette többek között, hogy a választójogi törvény elkészült,

választásra azonban addig nem kerül sor, amíg nem szerveznek meg szerb bántást, amelynek székhelye Szkoptye lesz.

Hangoztatta még, hogy a földmivességi törvény meghozatalát sürgeti, amely a háboru utáni gazdaságok vagyonának eredetét kutatja, valamint házádot követel azokra a beográdi palotákra, amelyek adómentességet élveznek.

**SZCIBRUAN FELLÉPNEK
AZ ÁLHIRTERJESZTŐK ELLEN**

A beográdi rendőrgazgatóság a következő közlést adta ki:

»Az utóbbi időben az ország belpolitikai helyzetéről hazug híreket terjesztettek az országban belül. Ezért felhívják a lakosság figyelmét arra, hogy az ilyen álhírek terjesztőinek az a célja, hogy

ellentétet szítsanak a lakosság körében

és ezért mindazok ellen, akik ilyen álhíreket terjesztenek, a törvények értelmében járnak el.«

**A kereskedelmi
és pénzügyminiszter
kihallgatása**

Beogradból jelentik: Öfensége Pavle régensherceg kihallgatáson fogadta dr. Andresz Iván kereskedelmi minisztert, aki a múlt héten tért vissza németországi utjáról.

Kihallgatáson fogadta Öfensége még dr. Sutej Juraj pénzügyminisztert is.

**A szénvita elintézése után
angol-olasz kereskedelmi
tárgyalások kezdődnek**

Londoni jelentés szerint a downsi ellenőrző kikötőben már csak három olasz szénzállító hajó tartózkodik. A többi tíz hajó az éjszaka folyamán és hétfőn a kora reggeli órákban kifutott a kikötőből.

Az angol lapok meglepedéssel foglalkoznak a szénvita miatt támadt angol-olasz ellentétek elrendezésével. Általában megjegyzzük, hogy most már semmi sem áll utáiban az angol-olasz kereskedelmi tárgyalások megindulásának. A Daily Herald úgy tudja, hogy a londoni olasz nagykövetség még szombaton tárgyalta Halifax külügyminiszterrel a kereskedelmi egyezményvel kapcsolatos kérdésekről. Anglia évente közel kétfélmillió tonna szenet tud szállítani. Olaszországnak viszont módjában áll mezőgazdasági terményeivel, elsősorban gyümölcseivel és fozelékféléivel, valamint ipari termékeinek egy részével fizetni. A Daily Mail hangoztatja, hogy Chamberlain alsóházi nyilatkozatában az angol-olasz kereskedelmi szerződésről is beszél.

Moszkva közölte feltételeit a finn küldöttséggel

A szovjet a Finn Öböl szigeteit és Hangö átadását követeli Finn részről végső fokon a parlament dönt

Helsinkiből jelenti a Reuter-iroda: A finn kormány vasárnap este a következő jelentést adta ki:

A finn és a szovjetkormány néhány nap óta — a svéd kormány közvetítésével — érintkezésben áll egymással. Az érintkezés célja a békelehetőségek tanulmányozása. A közvetlen tárgyalások hasznát mindkét oldalon belátják. (A. A.)

Stockholmból jelenti az Avala: A Reuter-iroda tudósítója a moszkvai finn-orosz béketárgyalásokkal kapcsolatban beszámol a legutóbbi napok fejleményeiről. Néhány nappal ezelőtt, amikor úgy látszott, hogy a szovjet meggyorsítja az előnyomulást a karjalai földszoroson, olyan hangok hallatszottak, hogy elérkezett az ideje, fontolóra venni a fegyverszünet kérdését. Ezt a stockholmi finn követ közölte a svéd külügyminisztériummal és tájékoztatták erről a moszkvai svéd követet is. A szovjet elutasította a fegyverszünet gondolatát, de hajlandónak nyilatkozott a finn kiküldöttek fogadására. A finn megbízottak a múlt vasárnap repülőgépen utaztak Stockholmba, innen pedig Moszkvába folytatták útjukat. Svédország és Németország szerepéről különböző hírek kerültek forgalomba. Svéd hivatalos körökben ismét határozottan kijelentik, hogy Svédország semmiképpen sem igyekezett oly irányban befolyásolni Finnországot, hogy becsússzon békét kössön.

FINN HIVATALOS JELENTÉS A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOKRÓL

Helsinkiből jelenti az Avala: A finn kormány a moszkvai megbeszélésekről a következő közleményt adta ki:

Minthogy a szovjetkormány meghívta Moszkvába a finn kormány képviselőit tárgyalások céljából, szerdán este elutazott Moszkvába a finn küldöttség, amelynek tagjai Rity miniszterelnök, Paasikivi államtanácsos, Valden tábornok és Vaino Vojenman országgyűlési képviselő. A finn küldöttség két-három megbeszélést tar-

tott a szovjetkormány képviselőivel. Ez alkalommal a finn kiküldöttek tudomásul vették a szovjet békefeltételeit. Eddig még semmiféle döntés nem történt.

HA A FELTÉTELEK ELFOGADHATATLANOK...

Helsinkiből jelenti az Avala: A finn-szovjet megbeszélésekkel kapcsolatban finn politikai körökben a következőket jelentették ki:

Finnország mindig hajlandó volt a becsületes békéről tárgyalni, amely nem érintené területét és tiszteletben tartaná államjogi tekintélyét, de ugyanakkor el van szánva, hogy a végsőig harcol abban az esetben, ha a szovjetfeltételek elfogadhatatlanok és megalázók lennének. Amikor egy nemzet hibáján kívül veszedelembé kerül, kötelessége fennmaradásáért küzdeni és méltónak kell mutatkoznia önmagához.

FINN HADIJELENTÉS

Helsinkiből jelenti az Avala: A Finn Öböl befagyott keleti részén vasárnap járőrtevékenység folyt. Az ellenséges osztagok megkísérelték az előnyomulást észak felé, de visszavertük őket. A viipuri öbölben a szovjetesemlék több kisebb szigetet megszálltak. Viipuritól délre és délkeletre erős felderítő és tűzérési tevékenység folyik.

A karjalai földszoros nyugati részén visszavertük az ellenség helyi támadásait. A finn tűzérség szétszórta a támadó alakulatokat, azokon a frontszakaszokon pedig, ahol az ellenségnek sikerült támadást indítani, a finn géppuskák tüze kényszerítette visszavonulásra a támadókat. Vuoksen mellett a jéget a szovjetkatonák százainak holtteste borítják. Az ellenség támadásait a Ladoga-tótól északra is visszavertük. A finn légi haderő bombázta és géppuskatűz alá vette az ellenséges harcikocsiosztagokat és élelmiszeroszlopokat, amelyek a légen keresztül a Finn Öböl szigetei között haladtak. A légi harcokban hat szovjetgépet lelőttünk.

A végső döntés

Ujabb helsinki jelentés szerint a Moszkvában tartózkodó finn bizottság nem tudott döntést hozni a szovjetorosz ajánlattal kapcsolatban. A végső döntést — mint a Reuter-iroda tudósítója közli — a képviselőház hozza meg. A Politiken, a dán külügyminisztérium lapja, megállapítja, hogy az északi államok sajtója tartózkodik az állásfoglalástól. Szerintük ugyanis kizáróan Finnországra tartozik an-

A szovjetkivánságokról Helsinkiben úgy tudják, hogy elsősorban az északfinnországi Halász-félszigetre vonatkoznak. A szovjet ezenkívül a Finn-öböl szigeteit is követeli, valamint olyan határvonalat, amelybe Björkö is belesik, végül pedig Hangö átadását kívánja, tengeri támaszpont létesítése céljából. Finn politikai körökben megállapítják, hogy a Moszkvában tárgyaló bizottságnak nincs joga dönteni a parlament meghallgatása nélkül.

RIBBENTROP VASÁRNAPI PROGRAMJA

Rómából jelenti az Avala: Ribbentrop külügyminiszter vasárnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Mussolini miniszterelnöknek. A kihallgatás rendkívül szívélyes hangnemben folyt le. Délután a német külügyminiszter Mackensen német nagykövet kíséretében kirándulást tett Róma környékére, majd megtekintette az átépítés alatt levő német követség épületét. Este Ciano gróf külügyminiszter szükkörű vacsorát adott Ribbentrop tiszteletére.

Az II. Telegrafo Ribbentrop látogatásával foglalkozva, azt írja, hogy a német külügyminiszter csupán arra szorítkozik, hogy részletes tájékoztatást adjon a német álláspontról, minthogy Németország Ciano salzburgi és berlini megbeszélései során elismerte Olaszország cselekvési és elhatározási szabadságát.

RIBBENTROP AZ OLASZ URALKODÓNÁL

Rómából jelentik: Viktor Emánuel olasz király és császár hétfőn reggel 9 órakor fogadta Ribbentrop birodalmi külügyminisztert.

Ribbentrop a pápánál

Rómában nagy érdeklődéssel tekintettek Ribbentrop pápai kihallgatására elé. A Szentiszék részéről közölték, hogy Hitler kiküldötteinek XII. Pius pápánál történt látogatását von Bergen szentszéki német nagykövet kérte. Ribbentrop a Vatikánban a külföldi államok külügyminisztereinek járó hivatalos pompával fogadták. Hétfőn a Vatikán gépkocsijai mentek a Villa Madamába Ribbentrop külügyminiszterért és kíséretéért. A

gépkocsisor előbb a Szent Damasus-udvarba ment, ahol Ribbentropot több pápai kamarás és egyházi méltóság fogadta. Innen a német külügyminiszter kíséretével együtt a Szent Kelemen-terembe vonult, ahol a pápai testőrség tiszteletét fogadta. Ribbentrop ezután megjelent XII. Pius pápánál és megkezdődött a nagyfontosságú kihallgatás.

Vatikáni körökben hangoztatják, hogy

Ribbentrop kihallgatásának jelentősége elsősorban magában a tényben van. Németország — az utóbbi két évben történt területgyarapodása következtében — lakossága szempontjából Európa legnagyobb katolikus államává vált és ez a körülmény nem maradhatott hatás nélkül a Szentiszék és a német birodalom viszonyára.

A látogatás jelentősége tehát ebből a szempontból félreismerhetetlen — mondják Rómában. Olasz részről érdeklődéssel teszik fel a kérdést, vajjon milyen jelentősége van ennek a látogatásnak az idő-

szerű események, nevezetesen a háború és béke kérdése szempontjából. Feleletet adni ma még minderre nem lehet, tény azonban az, hogy beláthatatlan horderejű eseményről van szó.

Olaszország magatartása változatlan

Az olasz lapok Ribbentrop római látogatása alkalmából különösen három szempontot emelnek ki: mindenekelőtt megjegyzik, hogy a látogatás természetes eseményt jelent az olasz-német viszonyban, továbbá leszögezik, hogy Olaszország magatartásában a háborút illetően nem történt és nem is várható változás. Végül kiemelik, hogy a német külügyminiszter római útja fontos megnyilvánulása a német-olasz összetartozásnak.

A Corriere della Sera kiemeli, hogy az európai háborúnak nem igen vannak új szempontjai, amelyek új állásfoglalást tennének szükségessé. Olaszország az első pillanattól kezdve hangoztatta a Duce kijelentéseinek keretében, hogy szükségtelennek tartja ezt a háborút, amely hasztalanul pusztítja az emberi életet és a javakat. Olaszország tehát a helyén marad és kész egyaránt közreműködni a béke helyreállításában vagy, ha kell, fegyverrel védi meg jogait, ha azokat sérelem érné. A Stampa kiemeli, hogy az olasz-német szövetség változatlanul fennáll és a két ország közti viszonyban semi-

lyen változás nem történt. A Regime Fascista azt írja, hogy a mostani találkozásnak egyetlen jelentősége van: érvényben tartani azt a tengelyt, amelynek hiába költöttek halálhírét a demokrata országokban.

WELLES LONDONI TANÁCSKOZÁSAI

Londonból jelentik: Sumner Welles ugyanabban a nagy londoni szállóban szállt meg, amelyben Halifax külügyminiszter a háború kezdete óta lakik. Az angol külügyminiszter az amerikai államtitkárral történt tanácskozása miatt nem utazott el hétvégi pihenőjére. Welles a vasárnapi nap folyamán igen nagy postát kapott. Az amerikai államtitkár délután áttekintette levelezését és olvasta a lapokat. Welles valószínűleg együttesen tanácskozik Chamberlain miniszterelnökkel és Halifax külügyminiszterrel.

Reggeli Ujság

a magyarság napilapja

HALLÓ!

Walter Funk német birodalmi gazdasági miniszter és Bürekel birodalmi biztos kerületi főnök védelme alatt megalakult Bécsben a délkelet-európai társaság. A társaság célja Európa délkeleti része és a német birodalom közötti gazdasági és kulturális kapcsolatok kiépítése, különös tekintettel Ostmark és Bécs érdekeire.

A pilseni »Skoda« és a »Steyer-Daimler-Puch« társaságok között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a Steyer gyár készítményeit Nagy Németország területén a Skoda adja el, míg a protektorátus területén a Skoda készítményeket is a Steyer Puch szervezetek adják el. A két cég rövidesen Európa többi részére, különösen pedig Délkelet-Európa tekintetében ugyanilyen megállapodást köt. Hasonló együttműködés lesz a gráci »Steyer-Daimler-Puch« és a brünni fegyvergyár között is. Eszerint a Steyer gyár veszi át a brünni és rakovníki gyárakban készült kerékpárok eladását Németország egész területén, míg a brünni gyár a protektorátusban fogja eladni a Steyer gyártmányú kerékpárokat. A külföldi piacok tekintetében is hasonló megállapodás készül a két cég között.

A cseh morva protektorátus kormánya közölte, hogy a protektorátus területén a munkások aggkori és rokkant biztosítását 42%-ra emelik fel. Ezt a határozatot jóváhagyta már a protektorátus kormánya is, és március 1-én életbe lép. A régi rendszer alapján a cseh munkások aggkori és rokkantnyugdíja elégtelen volt, most félannyival magasabb, mint a multban volt.

A német távirati iroda közli, hogy Berlin lakosságának az ideai háboru téli segély akció javára hozott önkéntes pénzdíjazata vasárnap, az év utolsó gyűjtőnapján ideiglenes számítás szerint 1.300.000 márka volt. Ez az összeg, majdnem 150%-kal több, mint a mult év ugyanazon vasárnapján gyűjtött pénzeszeg.

Az amszterdami rendőrség két újabb kémkedési affért leplezett le. Egy házban titkos rádióállomást találtak. A leadókészüléket elkobozták, a házban levő külföldi állampolgárokat előállították a rendőrségre. Hollandia más helyén két letartóztatást eszközöltek, súlyos kémkedés ügyében, amiről azonban semmiféle felvilágosítást nem ad a rendőrség.

Erdély északi részében, továbbá Besszarabiában és Dobrudzsában erősen havazik. Erdély északi részén vasárnap óriási hóvihár tombolt, amely Székelyhídnál feltartóztatott két Bukarest felé haladó gyorsvonatot.

A szlovákiai Velke Uhrovcen nagy ünnepséget tartottak Szlovákia felszabadításának évfordulóján. A nagy gyűlés főszónoka Mach Sano propaganda főnök volt, aki bejelentette, hogy a szlovák népnek szabadság harcában csak egy barátja volt: Németország és ennek a segítségével sikerült felszabadítani Szlovákiát. Németországi utjáról szólva Mach Sano közölte, hogy a német nép és hadsereg igazságosabb világrendért küzd és ezért örül a szlovák nép, hogy Németország harcában mellette állhat.

Dunai hajósok téli szórakozása

Összeverekedett harminc matróz, egy halálos sérülést szenvedett

Pancsevórol jelentik: A Duna melletti kis Ivanovó községben megdöbbentő tömegverekedés volt. Mintegy harminc dunai matróz támadt egymásnak

és a verekedés annyira elfajult, hogy egyikük életveszélyes sérülést szenvedett.

Ivanovó község mellett húzódik a Duna egyik oldalágának könyökhajlata, amely kiválóan alkalmas a dunai hajók telelőjének. December elejétől március végéig ott telelnek mindazok a hajók és uszályok, amelyeket a tél beköszöntése a Dunának ezen a szakaszán ér.

Az idén is nagyszámu hajó húzódott meg az ivanovói öbölben. A matrózok a környező kocsmákban mulatoztak. Egyikük, Krejcsi Károly beleszeretett Rély István dunaparti vendéglős lányába. Megkérte a

kezét és az esküvőt az elmúlt szombaton tartották meg. A lakodalomban harminc hajóslegény vett részt, akik nemzetiségre nézve magyarok, németek, csehek, románok és szlovákok voltak. A mulatság végén itas állapotban nézeteltérés támadt közöttük. Két pártra szakadtak. Amikor elhagyták a vendéglátó házat,

a két párt egymásnak esett és működésbe léptek a botok, a bokszeresek és kések.

Borzalmas tömegverekedés kezdődött, amelynek csak a csendőrség megjelenése vetett véget.

Több sebesültet be szállítottak a pancsevói kórházba. Közöttük a legsúlyosabb sérülést Horecki Leopold cseh hajós szenvedte.

Horecki életveszélyes állapotban került kórházba, életbenmaradásához nincs remény.

Gabonatolvajlásért négy hónap

Tárgyalások a noviszádi törvényszéken

Makszimovics Sztvetiszláv noviszádi törvényszéki elnök hármastanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Kozma János, Peskánov Vlada, Szarvas Antal és Szarvas György sztáríbecsei földművesek bűnügyét. Kozma és társai a vád szerint 1938 novemberében betörték Gortva Ferenc magtárába és

122 méter búzát, valamint 80 métermáza kukoricát elloptak.

A tárgyaláson bebizonyult, hogy a betörést Kozma egyedül végezte, mire a bíróság Peskánovot és a Szarvas testvéreket felmentette a vád és következményei alól, Kozma Jánost azonban betöréses lopás vét-

ségében bűnösnek nyilvánította és négyhavi szigorított fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Dzsigsurszki Péra jómódu sztáríbecsei földművest a mult év október 19-én tiltott fegyverviselésen érték a sztáríbecsei csendőrök. Dzsigsurszki 20—20 dinárral

meg akarta vesztegetni a csendőrijárőr tagjait,

hogy ne tegyenek ellene feljelentést. A tegnapi tárgyaláson a vádlott beismerésben volt. A bíróság ítéletében bűnösnek mondta ki Dzsigsurszkit és hétnapi fogházra, valamint 200 dinár pénzbírságra ítélte.

Inkább arzén mint feleség?

Bűncselekmény hiányában felmentették Magó Mátyásnéf

Makszimovics Sztvetiszláv, a noviszádi törvényszék elnökének büntető hármastanácsa tegnap délelőtt tartott új tárgyalást Magó Mátyásné 24 éves bácsipetrovoszelói asszony bűnügyében. Magó Mátyásné a noviszádi törvényszék a mult év szeptember 20-án háromévi fegyházra ítélte hitvesgyilkosság kísérlete miatt. Magóné perének újrafelvételért folyamodott, kérvényének a noviszádi semmitőszék helyt adott ez év január 18-iki tárgyalásán és új tárgyalást rendelt el az ügyben. Kurbatfinszki Lyudevít államügyész a tegnapi tárgyaláson megmaradt a vád mellett. A vádirat szerint Magó Mátyásné

szemesés arzént kevert férje levesébe azzal a szándékkal, hogy eltegye láb alól.

Magó Mátyás 25 éves földműves, a sértett, kijelenti, hogy nem kér se kártérítést, se felesége megbüntetését, csak felesége beleegyezését a válásba. Kijelentette, hogy amikor

4—5 kanál levest megevett, hirtelen görcsös gyomorégést érzett s amikor a levest leöntötte az ebeknek, a tányér fenekén nagyobb darab arzént talált.

A vádlott kijelentette vallomásaiban, hogy a vádból egyetlen szó sem igaz. Férje minden áron el akart tőle válni s a levesbe

ő maga tette a mérget is, hogy ilyen körülmények között ki-erőszakolja a válást.

A bíróság kihallgatta a tanukat, majd dr. Davidovics Nikola törvényszéki orvosszakértőt, aki kijelentette, hogy Magó Mátyás nem ölte volna meg az egész tányér leves sem és valószínűtlen a sértett azon állítása, hogy már a 4—5. kanálnál érezte a mérge hatását. A bíróság a perbeszédnek elhangzása után bűncselekmény hiányában

felmentette Magó Mátyásnéf a vád és következményei alól. Kurbatfinszki Lyudevít államügyész perújításért felelt.

A posta díjszabás részbeni felemelése

Megdrágult a postai utalvány és a szállítói

Beográdból jelentik: A posta- és táviratügyi miniszter határozata értelmében részben felemelték a postai díjszabást, még pedig a következőképpen: 1) nyílt borítékban küldött nyomtatott névjegy, amelyen legfeljebb öt szóval szerencsekívánatot vagy részvétet fejeznek ki, postai díjszabása az eddigi 0.25 helyett ezentul 0.50 dinár.

2) az ajánlási díj a) a belföldi forgalomban a helyi küldeményeknél az eddigi 2 dinár helyett 3 dinár, b) külföldi küldeményeknél a Romániába, Törökországba és Görögországba irányuló küldeményeknél 3 dinár helyett 4 dinár, az összes többi országokba küldött postaszállítványoknál 4 dinár helyett 5 dinár.

3) Terti vévenyeknél és fizetés meggyásoknál: a) a küldemény feladásán belföldi szállításkor, helyi címzésnél 2 helyett 3, vidéki címzésnél 3 helyett 4 dinár; b) nemzetközi forgalomban: Görögország, Románia és Törökország részére az eddigi 6 helyett 7 dinár, az összes többi külföldi államokba irányuló küldeményeknél pedig 8 dinár.

4) Megkereséseknél: a) belföldi forgalomban: helyi küldésnél 3 dinár helyett 4 dinár, helyközi forgalomban 4.5 dinár helyett 5.50 dinár; b) nemzetközi forgalomban a Görögországba, Romániába és Törökországba irányuló forga omnál 6 helyett 7, az összes többi országokba irányuló küldésnél pedig 8 dinár.

5) A küldemény visszaküldésének, címváltozásnak kérése belföldön 4.50 dinár helyett 5.50 dinár, nemzetközi forgalomban pedig 8 helyett 9 dinár.

Megváltozott a belföldi postaforgalom szabályzatának 70. szakasza is, amennyiben az eddigi 50 dinár helyett 200 dinár kártérítést kérhet az, akinek ajánlott küldeménye belföldön elveszett.

A fenti rendelettel egyidejűleg megdrágultak a posta értékek is, mégpedig a következőképpen: 1) a belföldi utalvány 0.25 helyett 0.50 dinár, a külföldi utalványok 0.25 helyett 0.50 dinár, a sürgöny utalványok 0.25 helyett 0.50, a belföldi szállító levelek 0.25 helyett 0.50, a nemzetközi szállítólevelek 0.25 helyett 0.50 dinárba kerülnek, a vámdeklaráció 0.10 helyett 0.50 dinárba kerül, a pénzeslevél borítékot 0.50 dinárról 1 dinárra illetve 0.75 dinárról 1.50 dinárra emelték fel. Az emelések ez év április 1-én lépnek életbe.

A most forgalomban levő postaértékeket április 1 után is elfogadják, azaz, hogy a feladónak postabélyegben kell a régi értékre ráragasztani a régi és új érték közötti különbséget.

Hamis ötvendinárosokat készítettek Vukováron

A vukovári városi rendőrség letartóztatta a szlovéniai Levnice községből származó Jerger Matiját és a Brod közelében levő Susnjevac községből származó Kuzmanovics Sztévánt, akik

hamis ötvendinárosokat készítettek.

A hamisítványok olyan jól sikerültek, hogy alig lehet őket megkülönböztetni a valódiaktól. A pénzhamisítók ugyanolyan keverékből készítették hamisítványukat, mint amilyenből a valódi ötvendinárosok készülnek. A hamisított ötvendinárosról lehet megismerni, hogy a kárimájába bevészt »Bog csuva Jugoszlaviju« nem eléggé olvasható. A valódi ötvendinárosnál ez mélyen van bevésve és jól olvasható.

Noviszádnál beszakadt a Duna jege és egy asszony a vízbe fulladt

A rendőrigazgatóság szigorúan megtiltotta a gyalogos és szánkózáskor a Duna jegén

Vasárnap délután Noviszád közelében a Dunán megdőböntő szerencsétlenség történt.

Egy noviszádi asszony alatt le-
szakadt a jég

és a szerencsétlen nő örökre eltűnt a Duna dermesztő hullámaiban.

A Dunán egész Noviszádig még mindig áll a jég. Noviszád és Kamenica között a befagyott Dunán már hónapok óta élénk gyalogközlekedés folyik. A Duna jege igen vastag volt és a környékbeli lakosok még az utóbbi enyhébb napokban is gondtalanul jártak-keltek rajta.

A kamenicai sziget lakói vasárnap délután a Duna felől segélykiáltásokra lettek figyelmesek. A parton lévő látók látták, hogy

egy asszony süllyed el a vízben,
a jég beszakadt alatta.

Segítségére akartak sietni, azonban az asszony néhány másodperc alatt teljesen elmerült és a víz gyors sodra a jégtábla alá vitte.

Értesítették a közelben tartózkodó rendőrséget, amely a helyszínre sietett. Látták, hogy a parttól mintegy 10 méternyire beszakadt a jég, éppen azon a helyen, ahol a gyalogut volt. A víz felszínén piaci kosarat találtak és kihalászták. A kosárban egy pár papucs és egy kendő volt, amelyen R. Gy. kezdőbetűket találtak. Ennek segítségével megállapították, hogy

a vízbe fullt asszony Radójesics Gyurgyica, Vucsevics Gligorije noviszádi lakatosmester felesége.

Vucsevics Gligorije csakhamar előkerült és a kosárban felismerte a felesége tulajdonát. Elmondta, hogy a felesége rokona temetésére ment Kamenicára. Ebéd után gyalogolt át a jégen, amelyen akkor még semmi jel nem mutatott, hogy túlságosan meggyengült.

A noviszádi rendőrigazgatóság az esettel kapcsolatban

szigorúan megtiltotta, hogy a Duna jegén akár gyalogosan, akár szánkókkal közlekedjenek.

Akik a Duna jegén találnak, ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélik.

Reményi-Schneller:

Magyarország volt az első, amely igei szigorú árelenőrzést vezetett be

Bajáról jelentik: Reményi-Schneller magyar pénzügyminiszter vasárnap Baján nagy beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy Európa nagyobb része háborús állapotban van és ennek kihatásait Magyarország sem tudta kikerülni. Alkalmazkodni kell a fennálló viszonyokhoz és lehet, hogy valamely megszokott fogyasztási cikkről teljesen le kell mondani vagy helyette mással kell megelégedni. Ezután rámutatott arra, hogy Magyarország volt az első, amely igen szigorú és hatásos árelenőrzést vezetett be, ami nagy sikerrel járt. A többi semleges országban sokkal nagyobb az áremelkedés, mint Magyarországon.

Elutaztak Beográdból a magyarországi vendégek

Vitéz Kozma Miklós beográdi megbeszélései teljes eredménnyel jártak — A jugoszláv-magyar kulturális kapcsolatok kiépítése

Beográdból jelentik: Vitéz leveli Kozma Miklós nyug. magyar belügyminiszter, a Magyar Távirati Iroda s a rádió elnökgazdátja beográdi megbeszéléseinek befejeztével vasárnap este visszautazott Budapestre. A beográdi pályaudvaron báró Bakách-Besseney György beográdi magyar követen kívül számos új barátja búcsúzott el tőle.

Vitéz Kozma Miklós beográdi tartózkodása alatt a jugoszláv sajtóélet vezetőivel, továbbá a rádió és film intézőivel folytatott eredményes megbeszélést, amelyek alkalmas alapul szolgálnak a kulturális együttműködés széleskörű kiépítésére. A magyar távirati iroda elnökgazdájának tanácskozásai a sajtó- és rádióhírek kölcsönös kicserélése tekintetében megállapodásra vezettek, de ugyancsak nagy lehetőségek nyíltak a filmeladás és csere ügyében is.

Elutazása előtt vitéz leveli Kozma Miklós, aki feleségével együtt volt Beográdban, a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott megbeszéléseiről.

A CECILIA ÉNEKKAR ELUTAZÁSA

A budapesti Cecilia énekkar két napi beográdi tartózkodása után tegnap délelőtt 11 óra 35 perckor elutazott Beográdból. Báró Lajos karnagy elutazása előtt legteljesebb megelégedését fejezte ki a fogadtatás felett, amelyben a budapesti énekeseket részesítették. Különösen hangoztatta, mennyire jól esett nekik, amikor a szombat esti vacsorán dr. Szokolovics, a zemuni akadémiai énekkar vezetője Horthy Miklós kormányzóra emelte poharát, mire magyar részről viszonzásképpen Öfelsége Petár királyt éltették. Felemelő volt, amikor

a zemuniak a magyar, a budapestiek pedig a jugoszláv himnuszot énekeltek.

A fogadtatás s az a meleg vendégszeretet, amellyel illették őket, mindnyájuk szívébe vésődött.

Közölte még Báró Lajos, hogy a vendéglátójuk, a zemuni akadémiai énekkar rövidesen ellátogat Szegedre és Budapestre hangversenyezni.

Dolgoznak a noviszádi betörők

Szombat délutántól hétfő reggelig kilenc betörést jelentettek a rendőrségen

A noviszádi betörők és tolvajok az enyhébb idő beköszöntésével ismét élénkebb tevékenységbe kezdtek. Főleg az idő alatt »dolgoznak«, amíg más rendes ember pihen. Szombat déltől hétfő reggelig nem kevesebb, mint kilenc betörésről érkezett jelentés a rendőrigazgatóságra.

Remeli Katica noviszádi házmester nő jelentette, hogy a Kralja Petra II ucca 26 szám alatt levő házba — amely Eckstein Simon tulajdona —, betörő hatolt be. A rendőrség azonnal megjelent a helyszínen. Átkutatták a házat és a pincében megtalálták a betörőt.

Tóth Ferenc velikirádnáci munkást. Tóth Ferencnél két zsák különféle árut találtak, amelyet az Eckstein-házban lakó Huberth Gyula kereskedőtől lopott.

Knezsevics Páva kovilji származású ismert tolvaj Draginja nevű lányával együtt selyemharisnyákat lopott a Burghardt-féle divatárúüzletből. Knezsevics Páva és lánya vásárlás ürügyével ment be az üzletbe.

Amíg a lánya az árukat nézegette, addig ő ellopott egy doboz selyemharisnyát.

Az üzlet elhagyása után a doboz a lányának adta, aki azonnal Koviljra utazott vele. Az üzletben a lopást azonnal felfedezték és értesítették a közelben levő rendőrt, aki Knezsevics Pávát elfogta. A lányát szintén letartóztatták.

Franyó Juliska sztanis'csi születésű cselédlány jelentette a rendőrigazgatóságon, hogy a Koszov-

szka ucca 10. számú házból ismeretlen tettes ellopott egy kabátot, néhány cipőt és sárcipőt.

Ádám János, a hírhedt betörő üzelmivel kapcsolatban letartóztatták Eble István 37 éves vendéglőst.

Lakásán nagymennyiségű lopott árut találtak. Kiderült, hogy az árut a Kamenica uccai fogyasztási szövetkezet raktárából lopták. Sztéfánovics Zlata tanulóánytól Karloveci és Noviszád között a vonaton ismeretlen tettes ellopott 300 dinárt.

Funtos Anton tovarniki születésű munkás a Kisduna melletti rétről ellopott hét libát, amely Evra Zsuzsa noviszádi asszony tulajdona volt.

Funtos két libát megevett, ötöt pedig eladott.

A rendőrség letartóztatta. Letic Marinko földműves cseinei tanyájára éjszaka betörők hatoltak be és elvittek

5000 dinár értékű különféle ruhaneműt.

A betörők az egyik ablakon keresztül hatoltak be a lakásba.

Löbl József oszijekai lókereskedő Noviszádon járt és lovai részére nagybömbölyű szénát vásárolt.

A szénát ismeretlen tettes ellopta.

Drekovics Bozsidar munkás Rumenkai uccai lakásáról ismeretlen tettes ellopott egy

női kézitáskát, amelyben 460 dinár volt.

Eredményes munkát végzett

a noviszádi külső Katolikus Olvasókör Csendben folyt le az egyesület közgyűlése

A noviszádi külső Katolikus Olvasókör vasárnap tartotta évi közgyűlését. A közgyűlést nagyszámú tag jelenlétében Begovics István elnök nyitotta meg és üdvözölte a tagokat. Pilcz Lajos felolvasta a jegyzőkönyvet, majd Juhász Mihály titkár ismertette az egyesület múltévi működését. A jelentésekből kitért, hogy a Katolikus Olvasókör az elmúlt évben igen eredményes működést fejtett ki. Rendezései sikerültek, tagjainak száma növekedett.

Általában az egyesület sikeresen ápolta a magyar katolikus társadalmában a keresztény szeretet és összetartás szellemét.

Marinello Lajos a pénztár, Németh Ferenc pedig a könyvtár állapotáról számolt be. A jelentéseket ellenvetés nélkül elfogadták. Ezután megválasztották a következő tisztkart:

Diszelnök Svraka Ferenc esperes, lelki tanácsadó dr. Koráni Elemér plébános, tiszteletbeli elnökök: Juhász József, Juhász Mihály és Gógós Árpád, tiszteletbeli tag Róka Imre és Óvári István.

Elnök Begovics István, alelnök Beck Károly és Kiss Gyula, titkár Juhász Mihály, jegyző Pilcz Lajos, pénztáros Marinello Lajos és Klier Károly, elnök Wágner Ferenc és Gausz József, háznagy Schüle István, könyvtáros Németh Ferenc, ügyész dr. Schultész Ferenc. A választmány tagjai: Körmenői Antal, Cseszák András, Laudisz János, Korda Miklós, Werner Antal, Tóth Bagi István, Ménési Pál, Tischler Konrad, Vitéz Frigyes, Forgó István, Valentényi Lajos, Martinovics Lajos, Horváth Ferenc, Leitner Miklós, Boros György, Hess János, Létmányi István és Weisz Jakab. Választmányi pötagok: Szilák Károly, Fischer Ferenc és Horváth István.

A választás után Begovics István elnök a vezetőség nevében köszönetet mondott a közgyűlésnek bizalmáért és fokozott tevékenységre, összetartásra buzdította az egyesület minden tagját és pártolóit.

Elsüllyesztett német gőzös

Newyorki lapjelentések szerint egy angol hadihajó Portorico és San Domingo között a Mona-csatornában elsüllyesztett egy német kereskedelmi gőzöst, ugyanazon a helyen, ahol a Hannover német gőzöst saját legénysége elsüllyesztette.

A nyugati harctér hírei

Beográdból jelentik: Mint a német véderő főparancsnoksága közli, a nyugati arcvonalon nem történt különösebb esemény. A légi haderő folytatta felderítő repüléseit Kelet-Franciaország felett. A franciák több ízben megkísérelték, hogy behatoljanak német területre. A kísérletek során vasárnap este két francia repülőgép jövet- és menetirányban luxemburgi terület felett szállt el.

Mint Párisból jelentik, a hétfői francia hivatalos jelentés így hangzik: Nincs semmi jelenteni való.

Az angol rádiótulajdonosok többsége a német állomásokat hallgatja

Londonból jelentik: Az angol közvéleményt figyelő hivatalos egyesület új statisztikát közöl a rádióhallgatókról. Legutóbb 1939 december 1-én szavaztatták meg a rádióhallgatók millióit és akkor kiderült, hogy a közönség ötvenhárom százaléka hallgatja a német rádió angolnyelvű propagandaszolgálatát. Most ez a szám hatvanöt percentre emelkedett. A rádióhallgatóknak harmincöt százaléka kijelentette, hogy nem ki-

váncsi a németnyelvű előadásokra. Érdekes az a statisztikai számsor, mely az egyes külföldi állomások iránti érdeklődést mutatja. A külföldet hallgató rádiózók hetvenhét százaléka német leadóállomást figyel, négy százaléka Párisot hallgatja, négy százaléka Rómát és csak két percentje Moszkvát. A német rádiószpikert egyébként, mint ismeretes, Londonban »Lord Haw-Haw«-nak nevezik és már darabot is irtak róla.

A „Jövő század regénye” megelevenedik

Fantasztikus tervet akar megoldani egy amerikai mérnök a Duce segítségével

Evtizedekkel ezelőtt a geológusok már kiszámították, hogy ha a Földközi-tenger szintjét csak másfél méterrel süllyeszteni lehetne, Európa oly hatalmas területnyereséghez jutna, hogy azokon

legalább harmincmillió ember megélhetne.

A terv szerint el kell zárni az Atlanti-óceánt a Földközi-tengertől, meg kell építeni Gibraltárnál a hatalmas gátat, amely az óceán vizének hallatlan nyomását is kibírja. A terv apja egy Soergel nevű mérnök volt s ma már számos követője van, többek között egy milliósos amerikai: mr. Anthony Goodrich is, aki most

átjött Európába,

hogy a huszadik század kétségtelenül egyik legnagyobb gondolatának a gyakorlatban is érvényt szerezzen.

Temesvárott az amerikaiak rokonai élnek. Itt állapodott meg a milliósos néhány napra. Egy erdélyi napilap riportere felekereste az érdekes embert, aki sem nem bolond, sem nem fantaszta, pedig többek között a következőket mondotta:

— Tervünket, ha most nem is, de a háború után feltétlenül végrehajtjuk. Erre a célra elméletben

több mint hatszázmillió dollár áll rendelkezésemre.

Önöknél nem is annyira a gát számít, mint inkább a gátépítéssel járó nemzetközi politikai utánzenegés és nyugtalanság. De remélem, nemsokára ez a nyugtalanság eltűnik és akkor a túltömött, tullakott Európának új érvényesülési területet tudunk adni.

Goodrich valóban mérnökember. Ceruzával és vonalzókkal dolgozik. Kiszámította, hogy míg Ázsiában 20, Amerikában 6,6, Afrikában 4,8, Ausztráliában 1,2 ember él egy négyzetkilométer területen, addig Európában ez a számarány 45,8 emberre szökik fel.

— Soergel mérnök Atlantopar-tervével ügynökök — folytatta Goodrich, — mert én és társaim ezt a tervet

keresztülvihetőnek tartjuk.

El akarjuk zárni a Földközi-tengert nemcsak az óceán, hanem a

Fekete-tenger felől is, úgyhogy a tenger szintje egy esztendőn belül másfél méterrel lejjebb ereszkedne. Ez esetben, mivel a Földközi-tengernek majdnem valamennyi partján nagyon sekély a víz, az afrikai partokon kétféleképpen, az európai félmillió négyzetkilométernyi terület kerülne szárazra. Ha a tenger szintjét kétszáz méterrel tudnók süllyeszteni, ami szintén nem utópia, akkor a Gibraltárnál elhelyezett villamosművek

egy Európa, mint Amerika egész területét el tudnák látni árammal.

Goodrichék az afrikai szárazföldre is át akarják helyezni tevékenységüket annyiban, hogy az ott lévő gazdagvízű tavakat szabályozzák és például a Csad-tó vizét, vagy annak egy részét csatornák útján a Szaharára és a Szudánba akarják vezetni. A Csad-tó ötvenkétszer akkora, mint a Ba'aton, de átlagos mélysége jóval nagyobb. A Kongó-folyam rendkívül bőséges vizét is el lehet vezetni a sivatagokba, amelyeken a homok élettenséget hat éven belül a jó talaj termékenységével lehet felcserélni.

— Márciusban Budapestre látogatok el —, így fejezte be az interjút Goodrich mérnök, — néhány hetet szeretnék ott eltölteni. Budapesten dolgozom ki a Rómának szóló tervemet, hogy felkészülten állhassak a nagyszerű állampféréji: Musso'ini elé. Tőle, aki annyi lehetetlennek látszó akotást produkált már, várom a terv valóra váltását.

A szövetségesek repülőgépeket vásárolnak Amerikában

Newyorkból jelentik: A »Newyork Herald Tribune« washingtoni tudósítója úgy tudja, hogy a fegyver, hajó és hadianyag kivitelét ellenőrző hivatal azt a határozatot hozta, hogy az Egyesült Államok negyven »Curtis« rendszerű repülőgépet eladhatnak a szövetségeseknek. Ezek a legújabb rendszerű repülőgépek, amelyek óránként 640 kilométeres sebességet tudnak kifejteni. Az Egyesült Államokban most tömegesen gyártják majd ezeket a repülőgépeket.

HIREK

ENYHE, FELHŐS IDŐ

A meleg fokozódását észlelték tegnap egész Jugoszláviában, a Vardár-és Dunabánság kivételével az ég mindenütt fehérs. A Nisava mentén havas-éső volt, csapadékot más helyről nem jelentettek. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyén — 12, a legmagasabb Mosztárban +11 fok volt.

Várható időjárás március 12-re: Enyhe, felhős idő, az ország nyugati részén és a hegyvidékeken esővel. A nap két 5 óra 57, lenyugszik 17 óra 40 perckor.

—*—

— Dr. Radivojevic Jován dunabán Apatinban. Apatinból jelentik: Dr. Radivojevic Jován dunabán Boskovic Dragutin közigazgatási osztályfőnök és Radosevic Szilvó kabinetfőnök kíséretében tegnap délelőtt autón Apatinba érkezett, ahol a község vezetését és a közigazgatási szervek működését vizsgálta felül. A magas vendégeket a község háza előtt Radosevic Szvetiszlav főszolgabíró, Mohr István községi elnök és dr. Vakanyac Mián királyi közjegyző fogadta. A bán és kísérete tiszteletére délután félétkettőkor bankett volt a Schiller-féle vendéglőben. Dr. Radivojevic Jován bán és kísérete délután 5 órakor Noviszád irányában eltávozott.

— Lemondott a szuboticei adóhivatal főnöke. Szubotícáról jelentik: Székely Géza, a szuboticei városi adóhivatal főnöke, városi pénzügyi tanácsos, tegnap délelőtt lemondott és a városnőktől új beosztást kért. Székely Géza lemondása nagy feltűnést keltett Szuboticián.

— HIRDETMEY. A beográdi magyar kir. Követség az 1939 évi XIII. törvénycikk értelmében ezenfelhívja a magyar utlevéllel állandóan Jugoszláviában lakó magyar állampolgárokat, hogy állampolgárságuk fenntartása végett a Követség (Beograd, Kneginje Zorke ulica 74) írásban jelentkezzenek. Ez alkalommal közölik a Követséggel pontosan nevüket, lakás címüket, velük együttélő hozzátartozók nevét és azt, hogy mióta laknak állandóan Jugoszláviában, illetőleg Magyarországtól távol. Azok a magyar állampolgárok, akik a zárebi konzulátus joghatóság területén laknak, a zárebi magyar kir. Konzulátusnál (Zagreb, Mažuranićev trg 6) jelentkezzenek ugyanolyan módon.

— Tiltott mütét. A noviszádi rendőrség letartóztatta Hugyec Vercna 04 éves asszonyt, akiről megállapították, hogy egy leányon tiltott mütétet hajtott végre. A leány életveszélyes állapotban a kórházban fekszik.

— Meghalt Wágner Tivadar. Budapesten tegnap kísérték utolsó útjára a hozzátartozók és rokonok nagy részével mellett Wagner-Törrei Tivadar kereskedőt. Wagner Dódi az egyik legrégebbi újvidéki kereskedőcsalád tagja volt, a háború után költözött Magyarországra. Néhány esztendővel ezelőtt hivatalos minőségben rövid időt Jugoszláviában töltött, majd ismét visszatért Magyarországra. Vesebaja vitte sírba 47 esztendőskorában. Özvegye, szü. Pásztor Ilonka és 24 esztendőskorban fia gyászolja, azonkívül a kiterjedt rokonság.

— Elrendelték a vizsgálati fogságot a szuboticei betörők ellen. Szubotícáról jelentik: Gájics Bogdán szuboticei vizsgálóbíró tegnap délelőtt befejezte a Ruff-féle csokóáldégyár kasszarabóinak s több betörés elkövetőinek kihallgatását. Pálfiék, de általában mind a hat letartóztatott részletes vallomást tett, valamennyien teljes beismerésben voltak. Gájics Bogdán vizsgálóbíró a kihallgatások befejeztével elrendelte valamennyi vádlott vizsgálati fogságba helyezését.

— Magzat a temetőben. A noviszádi katolikus temetőben a csőz tegnap délelőtt egy magzatot talált, amelyet a kutyák már félig széttéptek. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

— Szombori hírek. Vasárnap délelőtt 11 órakor tüzet jelzett a szombori toronyőr. A tűzország azonnal teljes készséggel vonult ki a tűz helyszínére, Weiler András hentes Szontai uti házához, amelynek tetőzete nagy lánggal égett. A tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálni, úgyhogy csak a háztető égett meg. A kár mintegy 3000 dinár. — A zsidó hitközség rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Pollacsek Zsigmond lemondott elnök helyére dr. Obláth Heinrichet választották meg.

— ELESÉN LÁT, mint a sas, diplomás optikus Kriszthaber szemüvegén. Szubotica, Aleksandrova 7.

— Elítélt szuboticei verekedő. Szubotícáról jelentik: A szuboticei Krunezsevicsa uccai Kovácsics-vendéglőben január 22-én este 12 legény összeverekedett és súlyos sérüléseket ejtett egymáson. Bogoszlavievc Boris'áv szuboticei rendőrbíró tegnap ítélkezett a verekedő legények ügyében, valamennyiöket bűnösnek mondta és tizenegyet 100—100 dinár pénzbírságra, a verekedés kezdeményezőjét, Rubinszki Mihót 150 dinárra ítélte. Rubinszkiék azért verekedtek össze, mert a vendéglős nem akart nekik több bort adni s egyik részük tovább követelte a bort, más részük azonban a vendéglősnek adott igazat.

— Kéménytüz Noviszádon. Dr. Malesics Milorád Jása Tomicsa ucca 26 szám alatti házában vasárnap kéménytüz volt, amelyet a tűzoltók gyorsan elfojtottak. A kár jelentéktelen.

— Asszonyverésért 10 napi fogság. A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalta Damjanovic Dusan büntető egyesbíró Deményi András csuruji malommunkás asszonyverésének ügyét. Deményi, a vádirat szerint, 1938 augusztus 7-én rátámadt Mengyán Katalinra, megverte és késével megszurta. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ittas volt s ezenkívül a sértett olyan kihívón viselkedett, hogy elvesztette önuralmát és szinte beszámithatatlan állapotban követte el tettét. A bíróság a tanuvallomások és perbeszédék után bűnösnek mondta ki Deményit és az enyhítő körülményekre való tekintettel 10 napi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

KÜLFÖLDI TÜZSZEZARLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 9.80, London 17.295, Newyork 446, Brüsszel 75.625, Milánó 22.52, Amszterdam 236.85, Berlin 178.75, Szófia 5.50, Bukarest 3.40.

BÁCSÓPOLAI HIREK. A bácsópolai Iparos és Daloskör legutóbbi kulturstijén szépszámu közönség előtt Horváth Sándor »Jugoszlávia erdő pará-ról, Baráth János pedig »Magyar irók utolsó órai« címen tartott értékes előadást. — A bácsópolai Önszegélyző Takarékpénztár március 31-én délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést az intézet helyiségében. — Az anyakönyvi hivatal jelentése szerint az elmúlt héten egy leánygyermek született. Házasságot kötöttek Szaboleski István és Kis Kata in. Elhaltak: Nagypáti József 7 éves, Stefaniga Viktor 5 hónapos, Györi István 62 éves, Gergely Nándor 32 éves. — A szokásos tavaszi kötelező lövzsgálatot március 26. és 27-én tartják meg a Patócs vendéglő udvarában. Minden egy évnél idősebb lovat elő kell vezetni. — Pénteken délután temették hatalmas részvétellel Gergely Nándort a JAK sport egyesület egyik legjobb játékosát. A kiváló hátvéd a múlt vasárnapi becsesi Száva elleni mérkőzésen még játszott, ekkor azonban erősen meghűlt és tüdőgyulladászt kapott, amely pár nap alatt végzett vele. Temetésén a JAK sportegyesület vezetősége és játékosai teljes számban megjelentek. Halálával érzékeny veszteség érte a JAK csapatát. — A testnevelési ügyosztály felhívja az 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928 és 1929 évben született gyermekeket, hogy a testnevelési törvény 12 paragrafusára alapján pontosan látogassák a kötelező testnevelési órákat.

Göre Gábor

SZTANISICSÍ HIREK. A déli órákban kigyulladt és leégett Tuster János Kralya Petra utcai házának melléképülete. Szerencsére a gyorsan előlévő szomszédok a tüzet eloltották, úgy, hogy nem terjedhetett át a lakóházra. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár nem nagy. — A járási főszolgabíró Drlyácsin Bogdán községi bírót hivatalától felmentette és helyébe Potz György eddigi községi előjárót nevezte ki. — Sztanisics határában mindjobban elszaporodnak a kulloricaszár lopások. Vannak olyan helyek, ahonnan egyszerre három-négy száz kévét vitték el egy éjszaka. A hatóságok erőyes nyomozást indítottak a tettesek kézrekerítésére.

NÖVÉNYHARMAT-POSTA. Igen sokan érdeklődnek: »Mi van a pályázatunkkal?« — »Nem jelent még meg a lapban!« »Kik a zsüri tagjai?« Technikai okokból lehetetlen minden levélre külön-külön válaszolni, ezért a következők szives tudomásulvételét kérjük: Mi a hozzánk beérkező pályázatokhoz továbbítjuk, mert gyógynövények és nem versek bírálata a mesterségünk. A zsüri tagjai gondos és körültekintő rostálás után eddig is közel ezer verset találtak »alkalmasnak«, az idő rövidsége miatt azonban husvétig valamennyi esélyes vers nem jelenhet meg a lapban, de ez a körülmény még nem csökkenti a győzelemi esélyeket. Sőt! Ez azonban a zsüri do ga Mi arra b'iztat a győztes versek kiválasztását s a döntésnél nincs szavunk! — Am' a zsüri összeállítását illeti, megnyugtatósal közöljük, hogy a pályázatok sorsa a legjobb és legszakaszerűbb kezében van. Eddig éppen a zsüri zavarta'an munkája érdekében nem közöltük a neveket. Vasárnapra azonban ez is megtörténik. A szépszépfendős bácsi Gebauer-patika. A mai honorált versek különben a következők:

Ki ne hinne erdők-mezők sok csodás fűvében?
Biznak is a »Növényharmat« büvös erejében!

Lovászi Bébi, Subotica.

*
»Növényharmat« háziszere,
Minden bajnál hasznát veszted!
Zöld üvegben jól ismered.

Gyorsházasság

Arizona egyik városában, Phönixben neonsöves hirdetőtáblák figyelmeztetik az uccán a járókelőket, hogy tíz perc alatt bárki házasságot köthet. A gyorsketés híre hamar szétfutott és Phönix város idegenforgalma egyszerre megnövekedett. A szomszédos államokból seregestül jöttek át a szerelmes párok, sőt a minap egy kanadai völegény repülőgépen hozta át menyasszonyát Phönixbe és am' a gép a repü ötéren állt, gyorsan megesküdtek. Mint házastársak szálltak vissza a repülőgépbe. Hát ez a házasság majdnem a légben kötöttet.

Az egyik házasságkötő iroda körkérdeéssel fordult házassulandó feleikhez, hogy vajon helyeslik-e a házasságkötésnek ezt a villámgyors formáját?

Egy newyorki tőzsdés így nyilatkozott:
— Az idő pénz. Tíz perc is idő. Tehát tíz perc is pénz. Éppen annyi pénz, amennyit egy házasságkötés megér.

Egy farmer így vé ekedett:
— Jobb minél hamarabb tulesni rajta. Nem szabad időt adni a gondolkozásra. Szerintem az a tíz perc is sok.

Egyik filmszínész mondta:
— Inkább arra vagyok kíváncsi, hol az a hely, ahol tíz perc alatt el is lehet válni?

Nyilatkozott egy csikágóli bandita is.
— Tíz perc? Ojjé! Addig én nem várok. Nem engedhetem a nyakamra a rendőrséget.

Egy európai is hozzászólt:
— Az a kérdés, van-e hozomány? Mert ha van, akkor csak minél előbb idevele!

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak, a természetes »Ferenc József« keserűviz azonnali használata fontos segédeszköz. Reg. S. br. 15485/35

Durbints sógor

Az adóhátralékosok figyelmébe, ismeretes, hogy a kormány a múlt év december 26-án kiadott rendeletével megengedte, hogy az adóhátralékosok 1937. év végéig összegyűlt hátra ékát indokolt esetben töröljék. Az érdeket adóhátralékosok kérvényüket legkésőbb március 22-ig adják be az illetékes adóhivatalba. Az adóelírást csak akkor kérhetik, ha a hátralék kifizetése az adózó anyagi romlását okozná. Azok a földművesek, akik nem fizetnek házaadót, a kispárosok, akik az adót átányban fizetik és mindazok, akik 1938-ban legfe jebb kétszáz dinár adóterhet kaptak, bélyeg illetékmentesen adhatják be a kérvényt. Az adóelírást iránti kérvényhez mellékelni kell telekkönyvi kivonatát és a városi, illetéleg községi elő járásig bizonylatát a folyamodó vagyoni állapotáról. Noviszádon a kérvényeket a városi adóhivatalhoz kell benyújtani.

Sorsjegyet az apr. 19-i első osztály húzásáca
Vásároljunk vagy rendeljünk postán a meghatalmazott főeljárásifónál
LUSTIG LAJOS banküzletében
Nórisád, Kralja Alekandra 15.
A játékterv nagy nyerési esélyeket nyújt

A szombori bunyevác Kolo közgyűlése. Szomborból jelentik: A szombori bunyevác Kolo vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Sztolács Sztipán e'nökletével. A pénztári és titkári jelentések felolvasása és a felmentvény megadása után megválasztották az új vezetőséget, elnök lett Sztolács Sztipán, ale nőkök Bosnyák Sztipán és Firány Antal, ügyész dr. Rájics Tamás, titkári Mrákovics Ferenc, pénztárosok Csuvardics Lajos és Kohut Mihály, könyvtárosok Dzsénics Péter és Gromilovics Ferenc. Ezenkívül 16 tagu választmányt választottak, valamint a különböző bizottságokat, majd dr. Mátics Márton üdvözölte az új vezetőséget, különösen az elnök Sztolácsot, akit ezuttal tizenötödösör választottak meg az egyesület elnökévé.

A frankfurti operatársulat beográdi sikere. A múlt hét végén Beográdba érkezett a frankfurti opera európai híri együtese, amely Beográdban több Wágner dalmüvet adott el. Valamennyi előadásnak rendkívül szép sikere volt. Az operae gyűttes tagjait vasárnap Gyuricsics Vojin, Beográd város elnöke ebéden látta vendégül.

Kátsa tzigány

Nem 64, hanem 640. Lapunk vasárnapi számában ismertettük dr. Koszics Mirkó péntek esti noviszádi előadását. A közleménybe, azonban olyan sajtóhiba csuszott be, amely az előadás egy részét szinte hamis beállításban hozná. Dr. Koszics Mirkó szerint a háboru előtt a Vojvodina területén 610 szerb néptanító volt, míg cikkünkben — sajgó hiba következtében — csak 64 szerepelt. Kérjük ennek kiigazítását, vagyis annak tudomásul vételét, hogy nem 64, hanem 640 szerb néptanító működött a háboru előtt a Vojvodina területén.

Német nevet kapnak a krakkói utcák. Krakkóból jelentik: A krakkói német hatóságok elhatározták, hogy Krakkó valamennyi utcájának nevé megvá toztatják. A volt lengyel nagyváros utcai ezental nagy német személységek nevé fogják viselni.

Macska a csöben. Londonból jelentik: A macskák védelméről is gondoskodik az angol polgári légvédelem 'égitámalás esetére. Most mutatták be a legújabb találmányt, amely egy 1.20 méter hosszú fémcsöböl áll. Ez a fémcsö egy zsinór meghuzásával elzárható és légitámadás esetén ebbe kell bedugni a macskát, hogy védműletében al ne rohanjon és a gázok vagy bombának áldozatául ne essen. Ebben a fémcsöben azután a macskákat is b'iztos helyre lehet szállítani légiveszély esetén.

Amerika védi a Panama csatornát. A Daily Sketch szerint Roosevelt elnök panamai útja során Columbia és Costarica képviselőjével, egyezményt írt alá, amely feljogosítja az Egyesült Államokat arra, hogy repülőgémaszpontokat építhessen ezekben az országokban a Panama-csatorna védelmére.

Díjmentes magyar vizumok kiadása a budapesti vásárokra. A folyó évi március 30-tól április 7-ig tartandó Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállat Vásár a kalmából a Jugoszláviából Budapestre felutazni szándékozókna elzetesen ingyenes magyar vizumot kell utleveleikre beszerezni. Iy ingyenes vizumokat a beográdi m. kir. követség utlevélh'vata'a és a zágrebi m. kir. konzulátus adnak ki azoknak, akik vásárigazolvánnyal rendelkeznek. A vizum beszerzése alkalmából 34 d'nár kezelési költsége és a portódíj fizetendő. A vásárigazolvány ára 60 dinár. Célszerű, hogy a Magyarországra utazni kívánók utleveleiket, a beállott nagy munkator'ódás miatt vizummal való ellátás végett mielőbb fentjelzett helyekre küldjék be, annál is inkább, mivel az 50%-os kedvezményes vasuti utazás a magyar és jugoszláv vasutakon, valamint az ingyenes magyar beutazási vizum alapján, az utazás már március 20-tól kezdődő'eg lehetséges. A Kiállításon megvásárolt tenyészállatok szállítási költségeit a magyar határig a Kiállítás vezetősége viseli. Ezenfelül a külföldi vásárlók 10—20%-ig terjedő árvisszatérítést kapnak. Dinár készpénzt Jugoszláviából k'vinni nem szabad. A vásárolni szándékozókna egy jugoszláv felhatalmazott pénztézetnél kell lefizetni azon dinárösszeget, melynek el'eneben Budapestén (100 dinárért 11.30 pengő) a megfélelő öszszegű pengőket átvehetik a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak, a Magyar Általános Hitelbanknak, a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Banknak és az Angol-Magyar Banknak a Budapesti Tenyészállat Vásár területén működő kirendeltségeinél. A Vá'sárral kapcsolatos felvilágosításokat a beográdi m. kir. földművelésügyi miniszteri megbízott (tel.: 21—363) és a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal kirendeltsége (Njegusova 28/a, telefon 26—265) nyujtanak.

???????

Szuboticán letartóztatták egy horgesi tolvaj cselédlányt. Szuboticáról jelentik: Takács Margit 20 éves horgesi cselédlány szombaton Szuboticára érkezett és Milutinovic Dragutin vasuteccai házában szállt meg. Mi'utinovic kora reggel távozott hazulról, mire a lakásban egyedül maradt lány magához vette a tulajdonos fonott utazóköszarát, amelyben 5400 dináros betétkönyv és 2600 dinár készpénz volt és Bajmokra szökött. Bajmokon a tolvaj leány egy férfilemerőse társaságában nagy bevásárlásokat végzett, azután v'sszatért Szuboticára, ahol a rendőrség letartóztatta. Takács Margitot kihallgatása után átadják a bíróságnak.

Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

Robotmunka Varsóban. Az Osservatore Romano jelentése szerint Varsóban bevezették a munkanélkülek kötelező foglalkoztatását. Ez a rendelkezés minden 14 és 60 év közötti munkanélkülire kiterjedt. Ezenkívül mindkét nembeli lengyelek 18 évtől 25 évig kötelesek bizonyos munkákat elvégezni. Ugyancsak idézi a Vatikán lapja a Nowy Curier Warszawsky, a német megszálló hatóságok lapjának jelentését, amely szerint rendelet jelent meg a lengve'országi műkincsekre vonatkozólag. E rendelet alapján azonnal be kell jelenteni minden műkincset, továbbá minden olyan történeti, vagy kulturális értékű tárgyat, amely az 1850 előtti időkbeli származik.

Itt a tökéletes müláb. Egy kuffsteini művégtagkészítő hosszas kísérletezés után mülábat készített, amely teljesen helyettesíti a valódi lábat és nemcsak a járásnál nem okoz semmi nehézséget, de viselőjén észre sem venni, hogy mülába van.

Isteni italok a „FRUSKOGORAC” pezsgők
Italai minden ünnepi asztalnak
Fruskogorac Kf. Id., Noviszád

Hollywood új szépségideálja:
a „Szép ragadozó”
Megválasztották a film 1940-es
királynőit

Hollywoodból jelentik: Új arcokat fog látni 1940-ben a mozi közönsége. A hollywoodi bölcsek megválasztották az új esztendő három gráciáját. Jane Bryan kisasszony a szépséget és humort, Mary Martin a szép hangot és Linda Darnell a szépséget képviseli ebben a galériában. Három új nagy film három főszerepében mutatkoznak be az újdonsült sztárok.

Abból az alkalomból, hogy ezek a fiatalok igyekeznek elfoglalni a régi-új helyét, a legnagyobb folyóirat sok kitűnő szakértő meghallgatása után összeállította

a tipikus 1940-es női ideál külsőjeinek adatait.

Az új szabályok a következők:

Haj: sötét és göndör.

Szem: nagy és tisztatekintetű, kiment a divatból a »misztikus« pillantás.

Fog: erős, hatalmas fogsor, az ugynevezett ragadozó típus.

Száj: a felső ajak megtartotta a régi romantikus vonalat, de a tulzolt, ugynevezett »érzéki száj« még a filmvilágban is kiment a divatból.

Kéz: Jólcsontozott, kemény ököl, hosszú ujjak és nem feltűnően színezett körmeik.

Alak: továbbra is »aramvonalas«, de a ruhák már nem hangsúlyozzák a széles vállakat.

Egészség, természetesség és vídamság

jellemzi az 1940-es esztendő ideális amerikai nőét.

Egyébként mind a három kiválasztott nő jóval a huszon alul van. Linda Darnell mindössze tizenhat éves, egy collegeből került a filmvilágba és már első filmjében Tyrone Power a partnere.

«(★★★)»

5 Kérdés:

1. Kit nevezett a pápa az egyház zászlótartójának?
2. Melyik volt eddig a világ legnagyobb színházi épülete?
3. Ki viselte utoljára a jeruzsálemi királyi címet?
4. Kik voltak Julius Caesar társai az első triumvirátusban?
5. Mikor foglalták el a japánok Koreát?

Válasz

regnapi kérdésekre

Kérdés: Mennyire lehet összepréselni a vizet?

Felelet: A víz semmiféle nyomásra sem változtatja meg térfogatát.

Kérdés: Mi volt a cári politikai rendőrség neve?

Felelet: Ochrana.

Kérdés: Melyik Európa legészakibb városa?

Felelet: Hammerfest.

Kérdés: Mi a címe Arany László verses regényének?

Felelet: Délibábok hőse.

Kérdés: Mennyi kb. a világ évi vastermelése?

Felelet: Több mint 100 millió tonna.

SZÍNHÁZ-FILM

**Hódító köruton
a budapesti Cecilia Kórus**

A magyar-jugoszláv közeledés egyik vonala, hogy a két nép sport, művészi, általában kulturális egyesületei felváltva ellátogatnak egymáshoz, s bemutatják tudásukat. A budapesti Cecilia Kórus kétnapos jugoszláv látogatása is ezt a célt szolgálta, s szereplése újabb kellemes csalóddással gazdagított bennünket: Megint többet kaptunk, mint amit vártunk. Nemcsak mi kaptunk többet, hanem Jugoszlávia legkiválóbb zene és énekszakkértői is. Ők a muzsikuskokat általában jellemző »bogarászó« szigorral várták a pesti énekkart. A hangversenyek után a bírálók szigora, a csodálatig fokozódó, legnagyobb elismeréssé enyhült, ami nem is csoda.

A világ legjobb énekkarainak egyike látogatott el hozzánk. Ha a kórus jellege nem volna kimondottan vallásos, ha az önéklamozás nem ellenkezne a nemesebb keresztény felfogással, — a pesti Cecilia Kórus nevét világszerte ismernék akárcsak a doni kórusok kórusát. Sőt talán még jobban. Mert a Cecilia Kórus közel nyolcvantaegyüttese regeskar, harminc férfi, a többi nő-énekes. A nyolcvantagú együttes — nyugodt lelkiismerettel meállapíthatjuk — nyolcvan művész. A magyar dalkulturának elhivatott, nyolcvan szerelmese. Mert a Cecilia teljesítményéhez nem elég a dal imádása, még az ihlet is kevés, több kell ide, sokkal több.

Mindenek előtt olyan karmester mint Bárdos Lajos. Nézi az ember 41 esztendő korához aránulag fiatalos arcát, kissé kopaszodó homlokát, s megtapsolnia illően. Azután megkezdődik az énekszám, s az imént megtapsolt szimpatikus, frakkos férfi lassanként kiesik képzetünkéből. A fensőbbes művészet élő eszményképévé magasztosul. Nyolc van szempráz lánáz csillogását mintba mágikus erővel vonzaná magához, kedvére játszik vele könnyed paizánkodással. Ujjának alig érzékelhető mozdulatára fékezhetetlen dinamikával tör fel a dal, hogy a következő pillanatban a legtökéletesebb piánová halkuljon.

A kiválóbb énekkarok előadásai-ban ez gyakori jelenség, de kivételben a pesti énekkarhoz hasonló tökéletességet a világ nagyon kevés énekegyüttese produkálhat. Azután még valami. Az énekszámok legnagyobb részét Bárdos Lajos karmester komponálta. Ujszerű dallamok, ujszerű feldolgozásokban, ujszerű kivitelben. Például: a Vendégnóta című népdal előadásánál az énekkar a »leszünk« szó »k« betűjét olyan kihangsúlyozással adja elő, hogy szinte páratlanul vidám hangulatot teremt vele a nézőtérén. Az egyház énekek bemutatása közben például nemcsak a harangkongást érzékelteti a kar, de egyetlen önmagábanálló harangütést olyan eszmélyen tökéletes kivitelben, hogy szinte kételkedik benne a hallgató, hogy a hang emberi torokból árad. Szólszám vagy betét nincs egyetlen szerzeményben sem, különböző szövegek szövege azonban annál több. Az ember méhis uay hallja, mintha csak énekes énekelne.

Módiát ejtjük, hogy a Cecilia mű-

vészetét a szakszerűség szempontjából még más cikkeinkben is méltassuk, most a két hangverseny külsőségeinek szentelünk néhány sort.

A Cecilia szombatesti zemuni hangversenye szorongásig megtelt teremben zajlott le, a Kolarceva nagy hangversenytermében vasárnap rendezett beográdi hangversenyen a karzat nem telt meg teljesen, mert vasárnap este a frankfurti operaegettes is Beogradban vendégszerepelt. A zemuni közönség olyan lelkesedéssel ünnepelte a kórust, hogy hajnali 3 óráig lehetetlenség volt a vendégeknek nyugovóra térni. Vasárnap délelben a beográdi rádióban hangversenyezett az együttes, óriási sikerrel.

A Kórus megjelenése a színpadon külsőségeiben is kidomborítja a szinte lenyűgöző erejű fegyelmet, amely nélkül a kar világhíres teljesítménye talán el sem képzelhető. A hölgyek az egyházi dalok előadásánál magyaros himzésű fekete-fehér gallért viselnek, fekete aljat, a népdaloknál azonban valamennyien fekete estélyi ruhát, halványzárba műrőzsát. A férfiak kivétel nélkül frakkot.

Szünetben a jugoszláv zeneélet legkiválóbb képviselői csoportba tömörültek, beszélgettek a hangversenyéről. A legnevesebb jugoszláv zeneszerzők egyike többek között ezeket mondotta:

— Amit eddig hallottam, a fegyelmezett énekkar és a kitűnő előadás elképzelhető legnagyobb teljesítménye volt.

Pastyán Svetolik, a kitűnő noviszádi karmester és zeneszerző szavai: — Harminc esztendeje dirigálok, a világ minden valamirevaló énekkarát hallottam. A legjobb négy közé sorolom a budapesti Ceciliát.

Ott volt a hangversenyen báró Bakách Bessenyei György beográdi magyar követ, Dr. Schmidt Papp Ernő sajtóelőadó, azonkívül a követtség tisztikarának több vezető tagja. Sokan jöttek el a Vojvodina minden tájáról, hogy részesei legyenek a szinte csodálatos zenei élménynek. Minden szám után förgögetes erővel zudult fel a taps, az előadás végén két ráadást adott az énekkar.

A hangverseny után a Balkán vendéglő nagytermében vacsorán látták vendégeit a pestieket a beográdiak. A baráti hangulatban hamarosan kitudt, hogy a pesti vendégek hölgytagjai az ének sikerén kívül »egyéni« sikereket is értek el. Az énekkar tagjai a vacsorához külön asztal mellé telepedtek, a vendéglátó beográdi és főleg zemuni fiatalok a szomszédos asztaloknál foglalt helyet. A vendégek asztalától itt is, ott is felemelkedett egy-egy frakkos fiatalember, mert hívták a vendéglátó fiatalok. Üzenetet küldtek beográdi, zemuni fiatal emberek, a pesti kislányoknak. Sürgős volt a nálasz, hiszen a vacsora után mindjárt nyugovóra tértek a fáradt énekesek, s hétfő délelőtt már el is indult velök a vonat a messzi Budapest felé...

Barátokat szereztek a pesti dalosok Jugoszláviában. Szeretettel hódítottak művészetükkel, sőt talán — szíveket is.

(ad).

**Theodore Dreiser,
Upton Sinclair és Chaplin
— Finnország ellen**

Az Egyesült Államokban nemrég mozgalom indult meg abból a célból, hogy a társadalom ismertebb nevei közös kiáltványban fejezzék ki rokonszenvüket a finnek irányában. Csaknem valamennyi író és művész is felszólították a kiáltvány aláírására, közöttük Theodore Dreiser is, a híres író, az Amerikai tragédia szerzőjét. Dreiser azonban a kiáltványt aláíratlanul küldte vissza a szervezőbizottságnak, ugyanakkor pedig az egyik newyorki lapban megindokolta eljárását. Cikkének lényege az, hogy

nem óhajt fellépni egy »munkás- és parasztállammal« szemben, bármi legyen is ennek a fellépésnek esetleges magyarázata.

Az amerikai közvélemény alighanem vegyes érzelmekkel fogadja divatos regényírójának legújabb »egyéni akcióját«, akárcsak azt, amikor néhány évvel ezelőtt a legnagyobb nyilvánosság előtt kétszer arculvágtá Sinclair Lewist, a Nobel-díjas író. Az akkori affért többféle képpel magyarázták, valószínűleg azonban az a magyarázat közelítette meg legjobban a valóságot, hogy Dreiser felbőszült, mert nem ő kapta meg a Nobel-díjat, hanem Lewis. A newyorki jelentések szerint egyébként nemcsak Dreiser tagadta meg a finnek megsegítését célzó kiáltvány aláírását, hanem

Upton Sinclair és — Chaplin is,

akiről ebből az alkalomból az amerikai újságok megállapítják, hogy — bár filmjeit Németországból kitiltották, — az utóbbi időben ismételt rokonszenvét árulta el a diktatúrák irányában.

«(|||||)»

Király Ernő vendéglőt nyitott Hollywoodban. Esztendőnk óta Amerikában tartózkodik Király Ernő, az egykor ünnepelt bonviván, sok operett frakkos hőse. A Magyar Athletikai Club newyorki vendéglőjének vezetését bízták Király Ernőre, aki Amerikában meg is házasodott és feleségével együtt vezette a vendéglőt, amely a newyorki magyarok kedvenc találkozóhelye lett. Most arról értesítenek bennünket, hogy Király Ernő átadta newyorki üzletét és »Hungarian Inn« név alatt Hollywoodban nyitott vendéglőt. A vendéglőavató banketten a filmváros valamennyi magyarja jelen volt. Newyorkban a Magyar Athletikai Club vendéglőjének vezetését viszont Paláthy Sándor, a kitűnő színész és Paláthyné Tábori Frida ismert énekesnő vette át.

★

1000 karmester, 181 zenekar működik Németországban. Berlinből jelentik: A Birodalmi Zenei Kamara (Reichsmusikkammer) legújabb adatai szerint a Németországban működő zenekarok száma pontosan 181-et tesz ki. Tulnyomó többségük (132) ugynevezett kulturzenekar. Ezek kizárólag operaelőadások alkalmával vagy hangversenyeken szerepelnek. A 27 önálló hangversenyzenekar, amilyen a berlini, bécsi, hamburgi és müncheni filharmonikusoké, a lipcei Cewandhausorchester, a kölni Gürzenichorchester stb. mind európai híró karmesterek vezetésével állanak. A német zenekarok tagjának száma kerekén 9000-re, a karmestereké pedig 1000-re tehető.

KÖZGAZDASÁG

Miért hiúsult meg az 1929. késő őszen megtartott budapesti megbeszélés tervének megvalósítása

Jugoszláv-magyar gazdasági és agrártermékeladási tervezei — Dr. Petrovics Brankó tőzsdei főtítkár nyilatkozata

— Saját munkatársunktól —

A jugoszláv-magyar gazdasági kapcsolatok erőteljesebb kimélyítése és az agrártermékeknek a világpiacokon való egységes elhelyezése, hogy úgy mondjuk, szinte állandóan időszerű. Nálunk is, odaát is, a legközelebbi gazdasági körök beszélnek róla. Mindenki érzi, hogy ez előbb-utóbb mégis megvalósul, mert hiszen ebből mindkét országnak valóban csak komoly, jelentős előnyei származhatnak. Az elmúlt napokban, munkatársunknak alkalmá volt a kérdéssel az agrártermékek értékesítésének ügyében mértékadó helyen beszélgetni. Ott hallotta azt az érdekes hírt, hogy ebben az ügyben tulajdonképpen már

több mint tíz évvel eze'ott jugoszláv-magyar megbeszélések folytak,

amelyek a megbeszélések határozott mederben való alakulása ellenére sem folytatódhattak. Még ma is teljesen ismeretlen okokból abba is maradtak.

A megbeszéléseken annak idején **Dr. Petrovics Brankó**, a noviszádi terménytőzsde főtítkára, a délkelet-európai agrártermékek piacának alapos ismerője is résztvett, s

most az alábbiakban volt szíves bennünket tájékoztatni:

— Az utóbbi időben úgy Magyarországon mint nálunk egyre többet beszélnek a jugoszláv—magyar gazdasági együttműködésről. Mindkét oldalon szakszerűen mutatnak rá az előnyökre, amelyek a két ország nemzetgazdasági együttműködéséből fakadhatnak. Mindkét állam gazdasági rendszere, sokban hasonló és így az egymásközi árucserre jelentősebb növelését csak fokozatosan érhetnők el. Bizonyos azonban, hogy a mezőgazdasági termékek kivitele tekintetében, harmadik országgal szembeni együttes fellépésünk komoly eredményeket hozhatna. Az együttműködés irányvonala adva van.

Agrártermékeinknek a külföldi piacokon való elhelyezésére irányuló közös akció,

ami elgondolásunk szerint a legkönnyebben úgy valósítható meg, ha az egymásközi vetélytársat kizáró megállapodás mellett, minél előnyösebb és mindkét félre egyéges eladásra egyformán kötelező feltételeket szabnánk meg.

A Jugoszlávia és Magyarország közötti egységes akciónak gondo-

lata nem utkeletű. 1929. év folyamán úgy a magyar, mint a jugoszláv gazdasági életben komoly szó esett már erről. Az elgondolás pontosan az volt, hogy Magyarország és Jugoszlávia — ha lehetőség volna rá, úgy Románia is — akkori hatalmas kukoricakészleteiket az európai piacokon egységes feltételek mellett kínálják.

Meg is állapodtunk abban, hogy a magyar és a jugoszláv gazdasági érdekeltek közös tanácskozás céljából minél előbb jöjjenek össze. Az erre vonatkozó megbeszéléseket dr. Szilágyi Géza magy. kir. kormányfőtanácsos, a magyar kir. kereskedelemügyi minisztérium jugoszláviai megbízottja vezette és az ülést 1929 november 18 és 19-én Budapesten, a Külkereskedelmi Intézet helyiségeiben meg is tartottuk.

Ezen a konferencián a jugoszláv gazdasági élet részéről: dr. Dunyverszki Gedeon, a noviszádi terménytőzsde elnöke, Voja Petrovics, az Exportörök Egyesületének elnöke, dr. Radoszavlyevics Milan, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium nyug. osztályfőnöke, a beográdi Tőzsde főtítkára, Sicsarevics Milivoj, az Exportörök Egyesülete igazgatóságának tagja és én vetünk részt. A magyar gazdasági élet kiküldöttjei voltak: Staub Elemér államtitkár, a Külkereskedelmi Intézet főnöke, Fodor István, a Külkereskedelmi Intézet igazgatója, Friedländer Emil, a Magyar Kivitel Bank igazgatója, Politzer Nándor exportör és dr. Szilágyi Géza kormányfőtanácsos, a m. kir. keresk. minisztérium jugoszláviai megbízottja.

A tanácskozáson azt a kérdést tárgyaltuk, hogy egyelőre Jugosz-

lavia, Magyarország és Románia, később talán Bulgária is fogadják el tárgyalási alapul, hogy a közös gabonaeladás elősegítése érdekében (tehát búzát is, nemcsak kukoricát) a fenti államok a mezőgazdasági termékeik érszabályozására hathatós befolyást gyakoroljanak.

A magyar gazdasági élet kiküldöttjei ezt a javaslatot egyhanguan elfogadták és kijelentették, hogy kormányuk a javaslatot támogatni fogja.

Az elgondolás gyakorlati kivitelezésére több indítványt terjesztettek elő. Az egyik azt javasolta, hogy az érdekelt államok mindegyike alakítson külön szindikátust s a szindikátusok egy-egy kiküldöttjének részvételével üljön össze a bizottság, amely minden adott esetben a követendő eljárás tekintetében közösen határozzon.

Az eladást (a kivitelt) az alkalmakhoz és a körülményekhez képest megosztani készülték, úgy ahogy az a közös érdekeket legjobban szolgálta volna. Szó volt továbbá a terményeladást finanszírozó közös társaság megalakításáról, valamint azokról a mennyiségekről, melyek felett az egyes szindikátusok rendelkeztek, egyben a kivitel megkönnyítéséhez szükséges állami intézkedések folyamatba vételéről is.

A magyar gazdasági kiküldöttek elgondolása szerint az egyes szindikátusok termelőkből, élelmiszerkereskedőkből és tőzsdei tagokból állottak volna s szó volt arról is, hogy szükség esetén, a szindikátusok a terménytőzsdéken interve-niáljanak.

A tanácskozásokat azzal a hatá-

Du Héronnal élénk érintkezésben maradtak s az ő közvetítésével terjesztették XIV. Lajos elé részletes terveiket, várva azok jóváhagyását.

Hanem XIV. Lajos engedélye késett s vele együtt elmaradt a pénzviládemény.

Pedig a történelem esetleg egészen más irányt vesz, ha a francia király nem várja meg május tizenötödikét, azt a napot, amelyen kézhez kapta Lipót császár hadüzenetét.

»Mert ha a magyarországi háború öt-hatezer főnyi szervezett katonai erővel kezdődik, — írja Thaly Kálmán — és egy évvel korábban, 1702 tavaszán vagy nyarán törhet ki: akkor Rákóczi, Beresényi hadai Miksa Emánuel bajor választófejedelem s Villars Maréchal tábornaival 1703-ban Bécs alatt egyesülhettek volna és Lipót császárt előnyös békekötésre kényszeríthetik. — ami által annyi sok későbbi vérontás, országpusztítás meg lett volna kímélve. De hát még nagy uralkodók is, mint XIV. Lajos, követnek el végzetes hibákat.«

EGY HERCEGI KALANDOR

Königsmark grófnő, Agost király kedvese, bizalmas kis társaságát hívott össze magához, hogy a küszöbön lévő háború esztősegeit megbeszéljék.

Jelen volt mindenekelőtt Agost király, aki ebben az időben még csak harminckétéves s óriási testi erejének még teljességében volt.

Beuchling miniszterelnök és Strattmann, a bécsi követ, a király

két bizalmasa és Szobjeszky Jakab herceg, a nagy király idősebbik fia alkották a társaság többi részét.

— Hiába kételkedik, herceg, — szólt a szép grófnő Szobjeszkyhez, aki hitetlen arccal bámult rá, — bebizonyított, hiteles tény mindaz, amit elbeszéltem.

— De hát az én kedves unokafivérem nem akar hinn a füleinek és a szemének, — mondotta bosszusan Agost, — Gyerünk sorra, uraim, hadd lássa a bizonyítékokat.

A grófnő vette át a szót, ő akarja erőlesen dűlőre vinni a dolgot.

— Az első, hogy Rákóczi és Beresényi Brzezánban tartózkodók. A herceg ezt nem hiszi. Mi bizonyítéka van erre önnek, Beuchling ur?

— Azoknak a leveleknek a másolatai, amelyeket du Héron és Rákócziék váltottak legutóbb. Fölolvassam?

A király intett s Beuchling fölolvasta a leveleket.

Jakab herceg figyelmesen hallgatta a fölolvast.

— Ki az a Varamts, aki a levelekben főszereplőként említve van? — kérdezte nyugtalanul.

— Rákóczi Ferenc, — felelte a

miniszterelnök, — ez az ő ábrája. A királyhoz intézett jelentéseiben is így említi du Héron.

Agost király bosszusan simitotta meg simára borotvált husos ábrázatát.

— Nos, herceg, — szólt türelmetlenül, — am'ni látja, Varamts urra az a szerep vár, hogy Károly svéd királyhoz menjen és mindenféle szövetséget hozzon vele létre, — ellentünk.

— Ne feledje, felség, hogy én akarom mondani a miniszterelnök ur, lehetővé tette, hogy Beresényi dragonyosok támadták meg Lengyel földön és életét fenyegetésük! — Szabad Rákócziék hírem tudtom nélkül Lengyelországban lappangani, — vágott közbe a király, — s az országomba betört ellenséggel cimborálni?

A herceg izzadni kezdett.

— De mindez, felség, ... meg nem foghatom, mint tartozik reám.

Agost fölkapta a mellette levő asztalra oltalmazott erület, megint lenézett balra s aztán a herceg felé fordult.

— Hát mi a hollottad, barátoskám? — kiáltotta ingerülten. —

Eredeti történelmi regény a XVIII. századból.

(434)

Téged szemeltek ki a mozgalom vezetőjének, az egész összeesküvés csúcspontján a te személyed áll!

— Az én személyem?

— Ha szabad szólanom, felség, — tolnakodott most előre Strattmann. — A francia követségen alkalmazott kémeink másolatát vették Lajos király sajátkezűleg írt levelének, amelyben a hercegre nézve övatosságra inti az öszeesküvőket, minthogy ő nagy szövetségesünknek, Lipót császár öfelségének a sógora.

— De hát ki a csuda hiszi el rólam, — hebegte a herceg gyámoltalanul, — hogy én képes volnék szövetkezni felséges sógorom ellen? Hogy koronára vágyom? Felség, én tudja legjobban az ellenkezőjét.

— Eh, — dobogott a király, kímélve a serleget lenéig, — mi csak egyet tudunk, azt, hogy a lengyel trón megszerzése tízmillió forintunkba került s hogy ezt a rengeteg pénzt előtérmentjük, szőzünk s mire még az ősi várunkhoz tartozó birtokokat is el kellett zálogosítanunk. Hát azt hiszitek, hogy gyáván engedjük leltm feünkrol azt a koronát, amely ennyibe került? Eltűrik, hogy hazán földönfutók, halálra ítélt nőtikai gonosztevők bombát helyessenek trónunk és legáltalában az országunk szövetésének tönkét alá?

Beuchling titkon a szemével intett Strattmannnak, aztán kihívón a herceghez fordult.

— Már magában véve az is gyáflzat Lengyelországra, — sziszegte böszülten, — hogy menedéket

rozattal rekesztették be, hogy a jugoszláv kiküldöttek a tanácskozási kormányoknak és az érdekeket gazdasági köröknek jelentést tesznek. Ennek megtörténte után, a magyar kiküldöttek részvételével ismét összejönnek. Ezen a második ülésen már a termelők és kereskedők részvételével határozott indítványokat tárgyalnának. Ebben az időben Juraj Demetrovics volt Jugoszlávia kereskedelmi és iparügyi minisztere.

A beográdi magyar-jugoszláv közös tanácskozásokra ismeretlen okokból nem került sor.

Attól az időtől mind a mai napig a gabonafélék közös eladásának kérdése nyitva maradt. A jugoszláv sajtó azonban ezt a nagyfontosságú kérdést sűrűn tárgyalja és elengedhetetlen szükségét állandóan hangsúlyozza.

A kérdés ma ismét időszerű, bár a felfegyverzett Európában dúló háború és az erősen korlátozott nemzetközi piacok következtében jelentősebb gyakorlati értéke ma aligha lenne.

Dr. Petrovics Branko tőzsdei főtitkár nagyon érdekes és szakavatott nyilatkozatából sem sikerült megtudnunk, hogy a két szomszédos ország agrárgazdaságára olyan döntően fontos közös értékesítési terv megvalósítása min, esetleg kin mulott. Ez ma már talán nem is lényeges. Sokkal fontosabb az, hogy most már ne halasszák sokáig.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

adott olyan embereknek, akiket a szövetséges állam halálra ítelt.

— Ez nem Lengyelország hibája, kegyelmes ur, — mentegetőzött a herceg, — hanem Sieniavszkyé! Őt pedig menti az, hogy rokonságban van Rákóczival, közeli vérrokonságban! Lehetséges, hogy az ő helyében én is ugy cselekednék!

A grófnő idegesen, gunyosan felkacagott.

— Rokonságban! Vérrokonságban! — kiáltotta. — Meghíszem azt. Tudja ön azt, herceg, hogy a Lubomirszka szeretőjévé tette Rákóczit, aki szinte a szemeláttára csalja meg vele a jó rokont, meggyalázva ezzel az ősi lengyel nemzetiség házáat és hírnevét!

— Az lehetetlen, grófnő, — dadogta a herceg.

— Ez való, herceg ur, s amikor legutoljára Bécsben jártam, a savoyai herceg mondotta nekem, hogy Rákóczit veszedelmes és álnok képmutató, az ő emberismerete pedig közmondásos.

— De ha úgy van, ahogy ön mondja, grófnő... — dadogta a herceg, egészen sarokba szorítva.

— Hogy úgy van-e? Várjon csak, rögtön hallani fogja.

A grófnő tapsolt s egy lakáj lépett be.

— Kérem Lubomirszky György herceget — parancsolta a grófnő.

Sápadt, dult vonású fiatalember lépett be, akin meglátszott a rendetlen életmód, a féktelen tívornyák és a kicsapongás.

Mélyen meghajolt a király felé, kezét csókolt a grófnőnek s ki-

Igen sokoldalú, bőséges anyagu lesz a budapesti mezőgazdasági kiállítás

A kiállítás rendezőbizottságának gyűlése

Budapestről jelentik: Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyésztésvásár rendezőbizottsága vitéz Teleki Béla gróf főispán elnökségével gyűlést tartott, amelyen Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár számolt be a közel jövőben megnyitandó kiállítás előkészítő munkálatairól, az egyes csoportok anyagáról és oktató céljáról, a propaganda eredményeiről, a vásári forgalom és a látogatottság várható kedvező kilátásairól.

A rendezőbizottság örömmel értesült arról, hogy ennek a világháború utáni huszadik kiállításnak előkészületei a rendkívüli viszonyok és az időjárási viszonyosságok ellenére zavartalanul folynak és az összes csoportokban olyan bőséges anyagot jelentettek be, ami az összes kiállítási istállókat felférlelteti és csarnokokat meg fogja tölteni, sőt egyes állatcsoportokban

a bejelentett létszámot lényegesen eszkikenteni kellett.

A tenyésztéscsoporton lesz idén is a kiállítás súlypontja. Az összes tenyésztéscsoportban együttvéve, mintegy 5000 kiváló minőségű és nagyértékű állat képviseli a kiállításon a legnagyobb Magyarországi fejlett állattenyésztést. Az előzőek után itélve kedvező vásári forgalomra lehet számítani, annál is inkább, mert a kiállítás alkalmából az értékesítés előmozdítása érdekében többféle, igen jelentős tenyésztésvásárlási kedvezményt sikerült biztosítani. Előreláthatóan ez évben már a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai gazdák is nagyobb számú tenyésztésvásárlást fognak vásárolni a kiállításon. A baromfiállítás és a kutya-bemutatók is nagy érdeklődésre számíthatnak. A kiállítás látványosságát hatáson keresztül a látványosságok kapcsolatos változatos programu lovas-

mérkőzések, lovasmutatványok és játékok, amelyekhez több napos concursus csatlakozik.

A fogatversenyre és bemutatókra nagyszámu jelentkezés érkezett.

A többi kiállítási csoport gazdag, tanulmányos és tetszetős anyaga is bizonyosan nagy elismeréssel fog találkozni. A gazdasági szakoktatási intézetek és a tudományos kutatómunkát végző kísérleti intézmények ez évi kiállítási csoportjai történelmi visszatekinést nyújtanak eddigi nagyértékű munkásságukról. A Külkereskedelmi Hivatal kiállítása a mezőgazdasági termények és termékek elmúlt évi értékesítéséről és az újabb lehetőségekről tájékoztat.

A hárszati kiállítás befogadására új nagyméretű csarnok épül.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara kiállítása az időszerű mezőgazdasági kérdések megvilágítása mellett bemutatja a korszerű gazdálkodás egyes új eszközeit: a takarmánviszlót és a betontrágyatelepet. A rovárnemesítésűk eredményeiről tájékoztató bemutató nemkülönben az erdészeti kiállítás is stílusos pavilonban nyerne elhelyezést. A dohánytermelés és értékesítés, a háziipar és egyéb mezőgazdasági iparok, a zöldmezőgazdálkodás, a borászat, a méhészet és az élelmiszeripar mind szerepelni fognak a kiállításon, utóbbi jelentősen megnövelt keretekben.

Látható lesz a kiállításon a kisgazda mintaszéri tejgazdaságát bemutató udvarban munka közben egy

lőke etesen felszerelt falusi kis tejüzem is.

A vidéki nép életét bemutató kiállítási falu egy somogy megyei kunyhóval bővül ez évben. A hazai mezőgazdasági

gépgyárak és a külföldi gyárak képviselői, nemkülönben a gazdasági üzemanyagokat forgalomba hozó vállalatok, több falkola és kertészeti a múlt évinél is nagyobb készültséggel fog felvonulni a kiállításon.

A kiállítás iránt máris megnyilvánuló nagy érdeklődés után itélve a látogatottság belföldről és külföldről is igen kedvezőnek ígérkezik. A visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területek gazdái és a városok lakossága erősen készül arra, hogy a kiállítás alkalmából az 50 százalékos utazási kedvezmény igénybevételével látogasson el Budapestre. A szomszédos államokból, különösen Jugoszláviából és Szlovákiából igen élénk az érdeklődés és kiállítás van tenyésztésvásárlásokra is.

AZ EMELKEDŐ FORGALOM MIATT A MÁV NAGYOBB MOZDONY- ÉS KOCSIBESZERZÉSRE KÉSZÜL

Budapestről jelentik: Hivatalos közlés alapján a vasutak 1939. naptári évi forgalmáról az alábbiakban számolhatunk be: A MÁV, a győr—sopron—ebenfurti, a mohács—pécsi és a többi kisebb magánvasutak forgalmában az utasok száma kerekben 97 millió fő volt, ami az előző 1938. évi 80,5 millió utashoz képest 21 százalékos szaporulatot jelent. Az áruforgalom 23,847.000, vagyis kerekben 24 millió tonna, ami az előző évi 20,6 millió tonnához képest 15 százalékos szaporulat. A forgalom emelkedése miatt máris tárgyalások folynak arról, hogy az 1939-40. évi költségvetés keretein túl nagyobb összegeket fordítsanak új mozdonyok és teherkocsik nagyobb számban való beszerzésére pénzügyi fedezetének biztosítására. Végül pedig, tekintettel az idei hófúvások okozta és heteken keresztül jóformán az egész országra kiterjedt forgalmi akadályokra, a MÁV igazgatóságának mérnöki osztályai máris egyrészt újabb hóvédő gátak építésén, másrészt újabb, legkorszerűbb hóékek tervein dolgoznak.

egyenesebben, csak a fejével intett üdvözlést a többi uraknak.

— Nos, herceg, — szót a grófnő, — a király maga akarja hallani, hogy mit tapasztalt ön legutóbb Brzezánban. Beszéljen!

Ez a Lubomirszky herceg fiatal kora dacára fényes állást foglalt el hazájában, vis'ci és jaroslai gróf volt és szandomiri palatinus.

Hanem az életmódja sötét és titokzatos volt. Fényűző és ledér életmódjával, szerencsésjátékkal eltékozolva óriási készpénzvagyont és jövedelmét, tiltott és bűnös uton igyekezett javítani helyzetét: valóságos zaránybandát szervezett testőrségként maga mellé s számtalan rablás, gyilkosság terhelte a lelkiismeretét. Csakhogy büntetett oly furfangos módon hajtotta végre, hogy semmit se lehetett rábizonyítani.

A mostani jelenetet előre kicsinálta vele a grófnő, aki politikai téren sem volt válogató eszközökben.

György herceg szava annál súlyosabb volt, mert ő unokatestvére volt Sieniavszkynének.

— Felség, — szót a grófnő felhívására, képmutató módon a földre sítve szemét, — csak a király parancsára teljesíthetem a grófnő önméltósága kívánságát. Az ügy kényes, családunk becsületét illeti s így...

— Beszéljen, herceg, — intett a király. — Hivatásunkhoz tartozik az is, hogy olta'mazzuk a lenyelve becsületet s elégtételről gondoskodjunk, ha az sérelmet szenvedett.

— A Lubomirszky-házban még nem fordult elő, felség, — szót lehajtott fővel, mintegy a szegénytől lesújtva a főúri gonosztevő, — hogy valamely nő gyalázatot hozott volna tiszta nevünkre. Ez most, fájdalom, megtörtént... oh!

— Vannak rá bizonyítékai? — kérdezte a király.

— Bár ne volnának, felség. Sajnos, azonban, két tanu van velem, a saját két szemem!

— Ah! — sikoltott halkan a grófnő, míg a két udvari eselszövő, Beuchling és Strattmann előrenyújtotta tar fejét.

Szobjeszky herceg sötéten nézett maga elé.

— Ön Brzezánban volt? — kérdezte a király.

— Ott voltam, — hazudta György herceg arcátlanul, — bár ne leítem volna.

— S ön maga meggyőződött a házasságtörés tényéről?

— Gonosz véletlen folytán a tulajdon két szememmel.

A király e'fintorította az arcát, holott azt lehet mondani, hogy Lengyelországba ő hurcolta be az erkölestelenség és ledérség mételevét. Feleségétől, a jámbor Krisztina brandenburg-kulmachi hercegnőtől elvált s a lengyel trón kedvéért történt vallásváltását folytatva másodszer nem nősülhetvén meg, nyilvánosan együtt élt szeretőjével, a grófnővel, akinek az államkormányzásban is jelentékeny befolyást engedett.

— Csak felséged kifejezett parancsára mondanám el a részlete-

ket, — álszentelkedett György herceg.

A két kopasz fő még előbbre nyomult.

— Nem, herceg, — mondotta a király, fenségét erőtetve magára, — elengedjük a kínos részleteket. Egy Lubomirszky szava elég nekünk, amikor — sajnos — egy Lubomirszka ellen tanuskodik.

A két miniszter csalódottan hátrább vonult.

— Hanem, Istenemre, vérrel mossuk le ezt a családján, a lengyel főnemességen és egész Lengyelországon esett gyalázatot! — harsogta a király, olyat dobantva talpával, hogy a falak is szinte megremegtek tőle.

— Be vannak zárkozva a várba a bűnösök, — haio't e'őre Beuchling, — s mint felséged is tudja, erős őrséggel védik idilljüket.

— Rendkívüli esetek rendkívüli eszközöket tesznek szükségessé, — mondotta büszke fejtartással a király. — Önt bizom meg, herceg, hogy lemossa a családján esett gyalázatot.

György herceg meghajtotta magát.

A király tovább beszélt:

— Igen, önt, mint a szomszéd palatinust bizom meg s kötelességévé teszem, hogy Rákóczit elfogja s elem hurcolja, ellenállása esetén megölje! Szervezen ön akkora sereget, amekkorát a földadat megkíván, parancsom teljesítése után pedig csatlakozzék hadseregemhez. Megértette?

(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

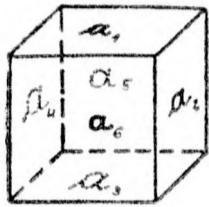
103 közlemény

Hatodik rész

Mértan

(Geometria)

FELÜLET, KÖBTARTALOM, SULYSZÁMITÁS

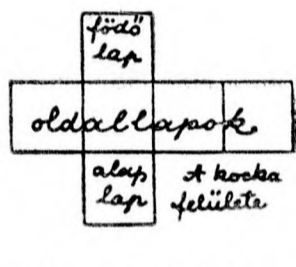
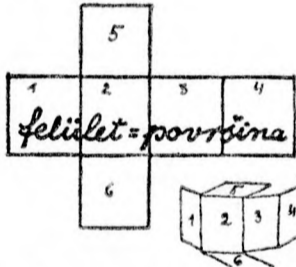

KOCKA

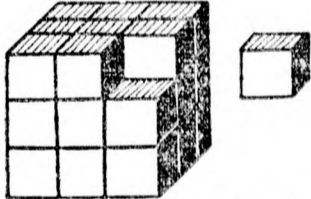
A kocka (kocka)

A kocka olyan szabályos test, melyet 6 egybevágó négyzet határol. A kockának 12 egyenlő éle és 8 csúcsa van. Ha a kocka lapjait egy lapban kiterítjük, *hálóját* (mreža) kapjuk meg, amely 6 egybevágó négyzetből áll.

A kocka felületét (površina P) úgy kapjuk meg, ha az egyik határolólap területét hatval szorozzuk.
 $P = 6a^2$

A kocka köbtartalmát (volumen = V) megtaláljuk, ha egyik élének mértékszámát önmagával háromszor szorozzuk.

A KOCKA KÖBTARTALMA

$V = a \cdot a \cdot a; V = a^3$
 Pl. 1) Mennyi az olyan kocka felülete és köbtartalma, melynek egyik éle 3 m?
 $P = 6 \cdot 3^2 = 6 \cdot 3 \cdot 3; P = m^2$
 $V = 3^3 = 3 \cdot 3 \cdot 3; V = 27 m^3$
 2) Valamely kockának felülete 24 cm²; mekkora a köbtartalma?

$24 = 6a^2; a^2 = \frac{24}{6} = 4; \sqrt{a^2} = \sqrt{4}; a = 2; V = 2^3; V = 8 \text{ cm}^3$

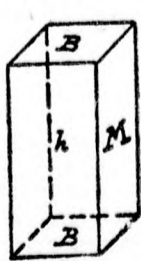
3) Egy ipartestület fakockákkal padlóztatta a nagytermét, mely 10 m, széles és 30 m hosszú; ha a kockák nagysága 10 cm., a fa fajsúlya 0,62, hány métermázsát fát használtak fel a padlózásnál?
 a terem $P = 30.000 \text{ cm}^2$ a kocka $V = 1000 \text{ cm}^3$
 a kocka egyik négyzete = 100 cm^2 $1000 \cdot 0,62 = 620$
 $30.000 : 100 = 300$ drb. tehát egy kocka súlya 620 gr.
 $300 \cdot 62 = 18.600 \text{ dkg}$
 vagyis 1 m. 86 dkg. fa lett felhasználva.

A hasáb (Prizma)

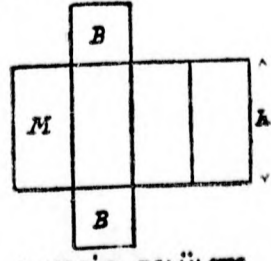
Hasábnak nevezzük az olyan testet, mely két egymással párhuzamos egybevágó sokszög és annyi négyzög határol, ahány oldala van a sokszögnek. A két sokszöget a hasáb alapjainak (buza = B), a négyzögeket *oldallapjainak* (omotač = M), az alapoknak egymástól való távolságát a hasáb *magasságának* (visina = h) hívjuk.

Az oldallapok száma szerint megkülönböztetünk 3, 4, vagy többoldalu hasábot.

Az olyan hasábot, amelynek alapjai paralelogrammok, vagyis négyszögek, *parallelepipedonnak* mondjuk.

HASÁB

A HASÁB FELÜLETE

(Folytatjuk)

SPORT

Hogy áll a bajnokság?

SZERB LIGA

1. BSK	13	11	1	1	52:12	23
2. Jugoszlávia	13	7	5	1	41:14	19
3. Szlavia (Sz.)	13	7	2	4	34:20	16
4. Vojvodina	13	5	5	3	28:28	15
5. Gragyanszki	13	7	1	5	20:33	15
6. BATA SK	13	5	4	4	25:28	14
7. Jedinstvo	13	5	2	6	25:30	12
8. BASZK	13	1	5	7	14:21	7
9. ZsAK	13	3	0	10	16:46	6
10. Zemun SK	13	0	3	10	12:15	3

HORVÁT-SZLOVÉN LIGA

1. Gragyanszki	14	13	1	0	72:5	27
2. SzASK	14	8	2	4	30:23	18
3. HASK	14	7	2	5	33:26	18
4. Hajduk	14	7	2	5	29:24	16
5. Konkordia	14	5	1	7	31:30	13
6. Szlavia (O.)	13	4	4	5	23:36	12
7. Szplít	12	4	2	6	15:27	10
8. Szlavia (V.)	13	3	2	8	18:25	8
9. Lyub'yana SK	14	2	3	9	23:52	7
10. Bácska	14	3	1	10	16:43	7

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG

Vidéki első osztály

1. Jugoszlóvén	12	7	3	2	36:18	17
2. Gragyanszki	12	7	2	3	31:14	16
3. OSC	12	7	2	3	30:16	16
4. Dulcsiz	12	7	1	4	34:26	15
5. JAK	12	6	2	4	26:22	14
6. Bezdáni SE	12	5	1	6	41:33	11
7. Apatini SK	11	3	4	4	19:21	10
8. Szlavia	12	3	4	5	16:18	10
9. Szentai AK	11	3	4	4	15:26	10
10. JSK	12	2	2	8	12:35	6
11. Sport	12	2	1	9	10:41	5

MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG

1. Hungária	17	12	3	2	44:20	27
2. Ferencváros	17	12	0	5	47:25	24
3. Újpest	17	10	4	3	38:21	24
4. Kispest	17	10	2	5	50:29	22
5. Szeged	16	9	3	4	34:26	21
6. Törekvés	17	9	3	5	30:27	21
7. Elektromos	17	8	3	6	33:35	19
8. Gamma	17	8	2	7	28:28	18
9. Booskai	17	7	2	8	25:41	16
10. Szónok	17	7	1	9	24:28	15
11. Haladás	16	6	1	9	28:38	13
12. Taxi	16	5	2	9	27:39	12
13. Kassa	17	3	2	12	18:60	8
14. Nemzeti	26	2	0	24	15:24	4

A vasárnapi, március 17.-i műsor:

Szerb Liga: Beogradban BSK-BASZK és Jugoszlávia—Jedinstvo, Borovón Bata—szarajevói Szlavia, Szuboticán ZsAK—Vojvodina, Zemunban Zemun SK—szkoplyei Gragyanszki.

Horvát-Szlóven Liga: Zagrebben HASK—varazsdini Szlavia és Konkordia—Hajduk, Szarajevóban SzASK—Gragyanszki, Szplítben Szplít SK—osizijeki Szlavia és Szuboticán Bácska-FC Lyub'yana.

Magyar Nemzeti Bajnokság: Újpesten Újpest—Ferencváros, Budapestben Gamma—Törekvés, Hungária—Kassa és Taxi—Elektromos, K'ispesten Kispest—Booskai, Szombathelyen Haladás—Szeged.

Futball-eredmények

Oszijek: Szlavia—Szarajevói ASK 3:2 (2:0), Hegmérkőzés.

B. Topola: JAK—Csantaviri AK 4:0 (4:0), a járási serlegért.

Románia: Untrea Tricolor—Rapid 0:0, Juventus—Aradi MTE 4:2, Temesvári MAC—Venusz 3:1, Carpati—Victoria 3:0, UDR Resica—Ripensia 3:0.

Olaszország: Novara—Lazio 0:0, Bologna—Milano 1:0, Juventus—Genova 3:1, Venezia—Fiorentina 2:0, Napoli—Torino 3:1, Liguria—Modena 1:1, Ambrosiana—Tr'estina 5:1, Roma—Bari 4:2. Az élcsoport sorrendje: 1. Bologna, 2. Ambrosiana, 3. Genova, 4. Lazio, 5. Juventus, 6. Torino.

NEM AKART GYÁVA LENNI EURÓPA LEGERŐSEBB EMBERE

Kidobták a repülőktől, de tengerésznek jelentkezett Tommy Farr

Londonból jelentik: Megemlékeztek a lapok arról a szenvedélyes és humoros parlamenti vitáról, amely Tommy Farr bokszbajnok személye körül játszódott le. Egy képviselő meginterpellálta Sir Kingsley Wood légügyi minisztert, mert Tommy Farrt.

»Európa egyik legerősebb embere«, k'dobták a hadseregből.

azon a címen, hogy nem bírja a szolgálatot. A miniszter akkor válaszában kijelentette, hogy nem vitatkozhat az orvosi véleményel.

Tommy Farrt Detroitba hívták meg, ahol júniusban Joe Lou's-szal, a jelenlegi viágbajnokkal kell mérkőznie. A bruttó bevétel husz százalékát kapja és győzelem esetén külön még harmincezer dollárt. Tommy Farr már készülődött is erre a nagy mérkőzésre. Szakértők szerint nem sok esélye van rá, hogy Louis-t legyőzze.

A lapok jelntése szerint a bokszbajnok lemondta az amerikai mérkőzést és

szolgálatra jelentkezett a tengerészhöz.

— Elkésérítettek azok a támadások, amelyek a parlamentben értek — mondotta. — Eszem ágában sem volt kiszuperáltatnom magam a katonaságtól, nem tehetek ró'a, hogy alkalmatlanok találtak. Remélem, hogy a tengerészeti miniszter el fogja hinni rólam, hogy

nem vagyok nagyon gyenge ember és igénybe veszi szolgálataimat. Egyébként a parlamenti interpelláció óta mindenki gunyolódik velem és már csak ezért is elhatároztam, hogy a háboru idején aktív katonai szolgálatot teljesítek.

Tommy Farr még elmondotta, hogy a tréninget máris abbahagyta és csak a háboru befejezése után veszi fel újra a bokszkezytűt.

Rövid sport hírek

Három mérkőzés maradt el vasárnap a szubotikai alszövetség vidéki első osztályában, ugymint Odsacin OSC—Bezdáni SE, B. Topolán JAK—kulai JSK és Szomborban Sport—Jugoszlóvén. A szomborkörnyéki egyesületek, úgy látszik, komolyan szakítani akarnak a szubotikai alszövetséggel.

A Szerb Liga gól övő listáján Áca Petrovi'cs (Jugoszlávia) vezet 19 góllal, utána a sorrend a következő: Rajlics (szarajevói Szlavia) 15, Bozovics és Vujadinovics (BSK) 11—11, Rogics (noviszádi Vojvodina) 9 góllal.

A zagrebi KK-értekezleten nem jött létre megegyezés. Végső döntés a KK. ügyében alighanem csak május végén lesz, amikor a politikai helyzet tisztázását várják. Egyelőre arról van szó, hogy Magyarország, Jugoszlávia és Románia részvételével »Kis KK«-vándordíjat irnak ki erre az évre.

A magyar válogatottat a vasárnapi formák alapján így kellene összeállítani: Csikós — Kiss, Kispéter — Szűcs, Roják, Tagányi — Kincses, Tóth, Fűzi II, Toldi és Hárál. Az összeállításban sok az új név, a régi gárdából csak To'di maradt meg.

Magyarország siguro bajnokságát Darabos Sándor (MAC) nyerte, második Ványa Pál (UTE), harmadik Kozma László (UTE).

MODERN KOZMETIKA

(A vendég az étteremben): — Pincér, én itt nem tudok ma megbédélni, rettenetes festékszag van. Talán frissen mázoltak valamit?

— Csak pár percet tessék várni, nagyságos uram, az a hölgy a szomszéd asztalnál már fizet s utána azonnal távozik.

Tőzsde

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78/79 kilós 2%-os bácskai, Noviszád környéki 202—204, Szombor környéki 200—202, középbácskai 202—204, 80 kilós 2%-os felsőbácskai 202—204, 78/79 kilós baranyai 201—203, 80 kilós 2%-os tiszai uszály 206—208, felsőbánáti 202—204 78/79 kilós 2%-os délbánáti 193—195, szerémi 199—201, szlavóniai 200—202. **Rozs**, bácskai 72 kilós 2%-os 163—165. **Árpa** 64/65 kilós bácskai és szerémi 172.50—175, bácskai és szerémi tavaszi 68/69 kilós, 192.50—197.50, baranyai tavaszi 69/70 kilós 197.50—200. **Zab** 160—162. **Tengeri** bácskai garantált minőség 148—150, vrsaci paritásban garantált minőség 148—150, szárított vrsaci paritásban 158—160, szárított indiai paritásban 158—160. **Buzalisz** bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 310—320, kettes 290—300, ötös 270—280, hatos 250—260, hetes 220—230, nyolcas 142.50—147.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 305—310, kettes 285—295, ötös 265—275, hatos 245—255, hetes 215—225, nyolcas 142.50—147.50. **Buzakorpa** jutazsákokban bácskai és szerémi 135—137.50, bánáti 132.50—135. **Fehér bab** bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 425—430. **Sertézsír** 25 kg kánában bruttó nettoért 1575—1600. Irányzat: tengeri szilárd, különben változatlan. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 200—202, bácskai, Noviszád környéki 203—205, szerémi 200—202, szlavóniai 200—202, felsőbácskai 204—206, délbánáti 193—200, felsőbánáti 204—206, Tisza, bácskai uszályból 206—208, Tisza, bánáti uszályból 206—208, dunai hajórakomány, bácskai és bánáti 205—207, begai hajórakomány 206—208. — **Rozs**, bácskai vasut 157.50—160. **Zab**, bácskai vasut 160—162, szerémi és szlavóniai 160—162. **Árpa**, bácskai 64/65 kgs 172.50—175, szerémi 64/65 kgs 192.50—197.50, baranyai tavaszi 69 kgs 195—200. **Tengeri**, bácskai új 148—150. **Bab** 415—420. **Buzalisz**: Nullás gg és g 310—330, kettes 290—310, ötös 270—290, hatos 250—270, hetes 220—240, nyolcas 145—150. **Korpa**, bácskai és szerémi 137.50—140. **Sertézsír**, új nagy hordókban 15.25—16.25, új középhordókban 15.25—16.25, kánában bruttó nettoért: 15.25—16.25. **Füstölt száronna**: 16—17, sózott száronna pofa és hasalja nélkül: 14.50—15.50. Irányzat: kukorica szilárd, különben változatlan.

APA ÉS FIA

Egy ur egy kis fiu kíséretében be-megy a fodrászműhelybe:
— Adjon valami olvasnivalót ennek a gyermeknek, — mondja az ur, — hogy elszórakozzék, míg megnyír és megborotvál.
A gyerek leül s belemélyed a könyvbe.
Mikor az ur készen van, odafordul a fodrászhoz:
— Most legyen szives, nyírja meg a gyereket is... Addig elszaladok a szomszédba elintézni a dolgomat és 20 perc múlva itt vagyok.
Eltelik egy félóra, egy óra, másfél óra, az ur még mindig nem jön vissza.
— Nagyon késik a papája, — mondja a kis fiúnak a fodrász, aki kezd nyugtalanodni.
— Óh, az az ur nem az én papám.
— Hát akkor ki?
— Nem ismerem. Az utcán találkoztam vele s azt mondta:
— Gyere velem, levágatjuk a hajunkat mind a ketten.

A magyar gyapot-magvak sikere

Németország díter a gyapot-termesre

Berlinből jelentik: Szerencsés véletlen következtében beigazolódtott, hogy Németországban is lehet gyapotot termelni. A Berlin és Posen között, a Várta-folyó mentén fekvő Landsberg város mezőgazdasági kísérleti és kutatóintézete többek között olyan növények tanulmányozásával foglalkozik, amelyek a méhészet szempontjából fontosak. Mivel a gyapotcserje virágában cukor halmozódik fel, amelyet a méhek szívesen gyűjtenek, levelein pedig még ugynevezett »mézmirigyek« vannak, a múlt évben a következő kísérletet végezték. A magyarországi gyapotmagvakból sarjadt üvegházi cserjéket tavasz utóján átültették a szabadba, ahol

szépen kivirágoztak

s a méztermelés szempontjából tökéletesen beváltak. Jóllehet a múltévi nyár elég hideg volt, a gyapotcserjék tovább fejlődtek, termést is hoztak, amely megszártva teljesen megért és nagymennyiségű, kifogástalan, hófehér, selymes gyapotfonalat adott. A váratlan eredmény után persze áttértek a méhészeti célú gyapottermelésről a német textilipar céljait szolgáló pamut németországi meghonosítására. A gyapottermelés annál inkább biztat sikerrel Németországban, mivel a Birodalom számos területe éghajlati szempontból összehasonlíthatatlanul kedvezőbb fekvésű, mint Landsberg vidéke.

Munkaközben a szerszám megsebesít:
Penta sejt és sebet fertőtleníti
Kapható gyógyszertárban és kereskedésben

gyógynövény extract ára üvegenként 14 Dmár.

DR. FILIPON CREME a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsírtalan nappali krém. Apoteka Küchler, Vršac. 2474

Telefon: 33-06

Az étkezés néhány korty nemes, zamatos
ADAMOVIĆS-FÉLE BUTÉLIÁS BOR nélkül nem ér egy fabatkát sem.
NOVISZÁD, VILSONOV TRG 5.

Ha eddig nem tudta, győződjék meg róla, hogy a **PATERNO-vidéki**
VÉRNARANCS a csemegék királya
„Nyulas” márkával valódi. — Elosztó állomás nagyban:
Ceizler Károly, Szubotica - Tel. 478

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

MA: **Jókai Mór** regénye filmen
Aranycember

Gaál Béla rendezése
Főszereplők:
Kiss Ferenc, Egy Mária,
Uray Tivadar, Csontos Gyula,
Rózsafegyvi Kálmán
Ne mulassza el megtekinteni a magyar filmgyártás e remekét!
Jegyek elővételben kaphatók. Tel. 40-31

ÖT

ujjunk között egyenlő-e kettő? — Ez a népi mondás a mindenben fennálló különbségre utal. Teronymagasan áll az ezerjő »Növényharmat« varázslatos erejével a többi szerek között! Mindenki dicséri, nemcsak aki eladja! De valódi »Növényharmat« legyen zöldségskatulyában és zöldségüvegben. Ne fogadjon el utáztatokat! Üvege 14 dinár 741

ALLAST KERES

FIATAL KERESKEDŐ segéd, manufaktúrista, szerb, német és magyar nyelvtudással állást keres. Cim a kiadóban. 1561

ELADÓ

ELŐNYOMDA berendezést, legolcsóbban, legújabb rajzokkal szállít Gelbstein Albert, Senta. 1381

DUPLA festő-létrák és egy antik sublótos d'ófaszekrény o'csón eladó. Noviszád, Zse zniecska 92. 1431

MOGYORÓ, prima 1 kg. 30 dinár. Dió, szilva, mandula legolcsóbban Sárközyéné, Noviszád, Zselezniecska 27. 1550

TÖBB ANGORA-NYUL, melynek szőre 400.— dinárba kerül kilogrammja, eladó. Király Szevén, Noviszád, Temerinszka 68. 1553

VILLA a város legszebb uccájában: 3 szoba, fürdőszoba, veranda és nagy kert, eladó. Bővebbet: Noviszád, Nikola Teszla 13. 1554

KERESLET

KERESÉK KÖZÉPKORU NŐT március 15-re mindenek szakácsnőnek, aki egyúttal 5 éves fiammal is foglalkozna. Jelentkezés hétfőtől. Kacaf, Nemacska 23.

FODRÁSNŐT, jó munkaerőt azonnal felveszek. Fizetés 500—700.-ig, esetleg több. Vujanics Bránkó, fodrász, Noviszád, Pasiceva 11. 1459

KERESÉK felsőiparisoktól végzett műszaki rajzolókat. Ajánlatokat »Fém-áruhágyár« jellegével a kiadóba. 729

MASAMODLÁNY azonnal feivételik. »Vica« szalon, Noviszád, Zselezniecska 101. szám. 1548

SZIVÓGÁZMOTORT, 12—14 HP. megvételre keres Zsuzsi András, Temerin. Kralja Alekszandra 604. szám. 1544

TATICS női divatszalon azonnalra felvesz vasaláshoz szabósegédet. Noviszád, Kralja Petra I. 15. 1545

KIFUTÓFIUT keresek. Kerékpárral rendező előnyben. Holitzki villamosági műhely, Noviszád, Zlatiborszki trg 2, a NAK-pályával szemben. 1546

IDŐSEBB HÁZASPÁR, ki fejéshez ért, bérésnek szállásra kerestetik. Teringer, Noviszád, Petra Zrinyszkog 56. 1559

KÜLÖNFÉLE

ELVESZETT vasárnap délután a Nemacska uccában egy női fülbevaló. A becsületes megtaláló adja le a kiadóhivatalban. 1552

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkocsi képviselő
PIRLLI autógumi
autó alkatrészek, felszerelések.
AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD, Kralja Petra II. 64—84. Telefon 31.06

SZEPLŐT, pattanást hamlást, orrvörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet **DARUVÁRI** krém minden szakszertben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszer-tár, Szubotica.

TÜZHELYEK, kályhák legolcsóbban **SZENES** vasútleben **SZUBOTICAN**.

VETŐMAG ELŐJEGYZÉS hatvani XI-es zab, hatvani 129-es sörárpa és szegesborsóra már most eszközölhető. Pusztai zöbznatcai gazdaság, B-Topola, postafiók 17. 1469

Akácfa

3 éves kitünő 220 cm magas iskolázott példányok nagyon olcsón kaphatók »HORTUS« kertészeti telepek, Szubotica. Postafiók 26. Telefon 66. 735

„Orthopäd“ cipőket

minden fájós lábra, a legújabb módszerek szerint garanciával készít
Gái István, Szubotica Zrinjski tér 2

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjeli 20—53
Felelős kiadó: **Andrej Dezsi**
A kiadóhivatal címjegyzéke: **Elažek Ferenc**
Pretpлата — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazki svakodneвно - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekk számla:
Beograd, 59 754, Zagreb, 46.692